

BONIA PAU

Nº. 514 - Any XLIII - MONTUÏRI - DESEMBRE - 1995

**13 montuïrers,
candidats a
jurats populars**

**Sentides
queixes a
causa d'un
descontrol
administratiu
en els rebuts
de la recollida
del fems**

**Dia 3 de
desembre: "Sa
Fira" i la "XVII
Mostra de sa
Perdiu"**

**L'Ajuntament
compra una
quarterada
per als
caçadors**

**Extraordinària
celebració de
Santa Cecília**

**S'han recollit
moniatos de 3
quilos i mig**

**Constituit
l'Institut
Municipal
d'Esports**

**Nou Consell
Parroquial**

**Una altra vista del Pou del Rei
Autor: Joan Valenti Arbona**

Placeta de Can Marc

La pulcritud i esmena en que roman aquest lloc és digna de resaltar aquí

Rectificacions

En el darrer número sofrírem algunes errades totalment involuntàries que son mereixedores de rectificar:

Una es refereix al darrer llinatge del metge Ferrando, ja que ell era Joan Ferrando Gallard i no Obrador, com equivocadament deia el titular.

L'altra, la firma de "records d'infantesa". També aparequé equivocadament el darrer llinatge, ja que havia de dir Gabriel Ferrer Sampol.

Una altra fou a la pàgina d'història, ja que la capelleta fou construïda a finals del segle XIII i no del XII.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socias Mora, Antoni Mateu Socias, Joan Miralles Bibiloni, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, Rosa Mª Nicolau Pericàs i Catalina Barceló Mayol.

Administració: Catalina Sastre

C/ Major, 24 - Montuïri - Tlf. 64 62 70

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Jurats populars

A l'Ajuntament de Montuïri s'ha rebut de l'Oficina del Cens Electoral la llista provisional dels candidats a jurats que han estat seleccionats. No obstant els que considerin tenir motius suficients per esser exclosos ho podran fer constar.

Els veïns de Montuïri són els 13 següents:

	Naixement
Rafel Alcover Amengual	1975
Catalina Bauzà Bauzà	1924
Antònia Cerdà Jaume	1954
Margalida Fiol Nicolau	1969
Francisca Ginard Sampol	1946
Gabriel Llaneras Miralles	1940
Maria Massanet Miralles	1967
Magdalena Miralles Cerdà	1960
Maria Munar Gomila	1937
Francisca Pocoví Roca	1925
Antoni Roca Mayol	1917
M ^a Magdalena Serra Serra	1964
Sebastiana Verger Moll	1919

Desitjam a tots els nostres lectors,

**Bon Nadal
Molts d'anys
i venturós
1996**

ES GRAONS

ELOGIÓS

La labor que desenvolupa l'Escola de Música, com és la d'ensenyar als 60 alumnes és mereixedora de l'elogi d'aquest mes. Així la pervivència i perfeccionament de la Banda i Coral romanen assegurades per molt de temps. Ara bé, possiblement cal atribuir al desvetllament del Patronat de Música el funcionament d'aquesta Escola i així contemplar amb optimisme el seu futur.

DES&GAVELL

Quasi totes les cases de Montuïri han estat "víctimes" de la deixadesa d'uns funcionaris que nosaltres pagam. Ens han tornar demanar que pegàssim (entre tots) uns dos milions de pessetes per al fons de 1994 més el 20% de recàrrec (400.000) quan ja estava abonat. En el temps que correm, amb tanta informàtica de que es disposa, no és just que succeïsquina aquests desgavells.

El servei dels fems pujarà el 14%

En el ple de la Mancomunitat des Pla celebrat el passat novembre a Lloret, s'acordà la pujada del 14% de la quota de recollida de fems a fi d'anul·lar el dèficit econòmic que dit servei ve arrossegant des d'anys enrera.

Amb l'aplicació d'aquest 14% una vivenda particular passarà de pagar 4.834 pessetes anuals a 5.511.

Cal dir, per altra part, que aquest servei costa a la Mancomunitat 94 milions de pessetes anuals i que el dèficit es deu a què cap municipi ha cobrat aquest import, aplicat des de fa dos anys, a la zona rústica.

S'hauria d'estudiar la possibilitat de donar nous al·licients a Sa Fira

Sa Fira: consideracions

Fa quinze anys, era pel novembre de 1980, quan a Montuïri es va celebrar el que venia a ser el retorn de *Sa Fira*, la qual feia 40 ò 50 anys que s'havia esborrada del nostre poble. Però ara, transcorregut aquest període de temps des de la recuperació, cal considerar si *Sa Fira*, així com se celebra, continua tenint el mateix significat que abans. Avui els montuïrers o visitants podrien preguntar-se: *Acudim a Sa Fira per tal d'adquirir aquells productes que difícilment podríem obtenir d'altra manera?, aquelles eines, articles, animals o màquines per al camp, continuen tenint el mateix valor que antany?*

És evident que la nostra fira no sols és agrícola i ramadera, sinó que també inclou competicions com "Sa fira i mostra de sa perdiu", exposicions de cans, cabres, ovelles, mostres pictòriques, culturals, de plantes, exposicions de vehicles i maquinària agrícola... les quals, entre totes, atreuen l'atenció i tal volta l'interès de la gent que hi acudeix.

Però *Sa Fira* en sí, considerada des del punt de vista d'altre temps, suposava comprar i vendre o obtenir articles sobretot per a les necessitats de tot un any. Sembla, però, que això ha passat a segon terme o quasi no es té en compte, ja que quan una precisa d'alguna cosa, generalment no espera *Sa Fira* per adquirir-ho, sobretot considerant els nom-

brosos mitjans de comunicació i el fàcil desplaçament que un té al seu abast.

També és cert que *Sa Fira*, cada any, segons com un la mira, és un altre començar, com també una fita anual que fomenta el sentiment de poble, ens uneix i agermana. I això perdura malgrat que amb el pas del temps les ideologies dels governants del poble no sien les mateixes. L'esperit i desenvolupament de *Sa Fira* no han canviat substancialment.

Caldria, de totes maneres, després de 15 anys d'haver recuperat *Sa Fira* perduda, fer una nova reconsideració, potenciar-la encara més, donar-li més al·licients i fer una fira –ja que és la darrera de l'any que se celebra a Mallorca– extraordinària, que diferís fins i tot de les que recentment que hem vist a pobles com Lluçmajor, Sineu, Porreres o Inca. D'altra banda, la nostra fira ha perdut i perd interès.

Si *Sa Fira*, ara ja consolidada, tengués altres atractius –que no fossin els estrictament competitius o el de trobar-nos amb la gent de la vila, escampada per altres indrets, o visitants que aprofiten aquesta ocasió per reunir-se a Montuïri–, s'hauria aconseguit que els esforços i doblers que s'inverteixen per a aquest dia servissin per donar més vitalitat al nostre poble.

O. Arbona

Dos dits de seny

"Sa gent"

Moltes vegades hem sentit expressions semblants a aquesta: "*Sa gent* ho diu", "està en boca de tothom", "si *sa gent* ho sap"...

Com si *sa gent* no fóssim nosaltres mateixos, un conglomerat de persones que s'han aglutinat i ha deixat de pensar en si mateixes.

Hem de reconèixer que amb massa freqüència feim excessiu cas a *sa gent*; nombroses vegades hem deixat de fer certes accions necessàries a causa de *sa gent*; o, pel contrari, les hem fetes perquè després *sa gent* no digui...

Sembla que *sa gent* és un argument decisiu dins la vida de cadascú. Fins i tot canviem la nostra manera de ser no sia cosa que *sa gent* digui..."

Ara bé, a dir ver, *sa gent* no és *sa gent*; generalment és una determinada persona –o unes poques– amb la presumpció de fer veure que ella o "lo" seu és millor que "lo" de qualsevol altra i el seu comportament "no quadra" amb la conducta que un voldria prendre.

És per això que resulta vergonyós o ridícul deixar de fer certes accions que un voldria realitzar, o, pel contrari, dur a terme allò que no desitjaríem fer, però que ho feim "sols perquè no digui *sa gent*".

Convé pensar que totes les persones podem esser *sa gent*, i entre tots podem constituir aquest conglomerat de veïns que, quan s'agrupen, automàticament es converteixen en *sa gent*.

Si un fa les coses bé, no cal empenyir-se; pot anar amb el cap ben alt i allà on sia. I quan les fa malament, mai estaran bé: ni davant el més pobre ni davant *sa gent*.

De totes maneres hem de tenir prou seny per no caure en la ridícula situació d'arribar a ser una jugueta amb mans de *sa gent*.

Salomó

Sa talaia den Rubí

Memòries insondables

Ara fa vint anys i moltes nits encara ho somii. Retorna a mi, una i altra vegada, aquella ciutat trista, ancorada dins un temps ja mort on els dies eren interminables i les mans, suades i tremoloses, només podien acariciar els efluvis d'una joventut que es diluïa ràpidament dins les bravates absurdes de la irracionalitat, dins les aigües pudentes de l'estupidesa. No, no hi puc tornar! No hi vull anar però m'obliguen. Amb qualsevol excusa em forcen a partir altre pic. Em segresten, m'arrabassen de tot el que estimo i em col·loquen, sense vida, dins el vaixell; i el vaixell, solcant l'onatge, arriba carregat de cadàvers amatents a la ciutat maleïda.

Podria esser una ciutat qualsevol, normal, animada, amb les seves contradiccions intrascendents i banals. Fins i tot tendria racons interessants, encantadors, peculiars. Però no! Aquella solada de joves tudats i ajupits, que resten immòbils com espectres uniformats dins les parets de la plaça forta ho fan impossible. Es una ciutat roïna. Ho deia un valencià quan, un darrera l'altre, baixàvem del vaixell per la passarel·la que ens deixa-

ria, definitivament, damunt les lloses ingents del port, negre i fosc. I altra vegada, un darrera l'altre, talment enginyers mecànics inanimats, ens conduïren al casalot on hauríem de restar quasi un any i mig. Fa vint anys i encara moltes nits suport l'humiliació d'aquella arribada quan ens menaven a peu pels carrers i places de la població i la gent, els nins, els vells, les dones, tothom ens insultava, tothom ens despreciava com si fóssim bèsties brutes. "Bichos" ens deien, "Se os va a caer el pelo. Bichos".

La ciutat està edificada ran de la mar nostra, de la mar dels antics. A un costat té el Cap de Tres Forques i a l'altre el poble bulliciós de Nador. A darrera, com tancant tota possible expansió, el Gurugú, una muntanya que sempre he comparat al Puig de Randa. Aquestes fites acorralen un petit espai on s'acaramullen de manera desordenada tres nuclis ben diferenciats que integren tota la població: La demarcació colonial, el call amb els jueus i el raval dels moros. En el barri colonial, molt paregut als nuclis urbans europeus, hi viuen, sobre tot, les persones i els serveis que envolten la part fonamental d'una ciutat ocupada: l'estament militar. Els militars fan de la plaça forta la seva raó d'esser, i encara que l'origen de les seves casaques és evident, aquesta demarcació no deixa d'estar impregnada, per tot arreu, de la cultura pròpia d'aquelles terres que no és altra que la magribí. El raval dels moros és, sens dubte, on hi ha més gent, on hi ha més vida. Viu a remolc de la ciutat però les seves cases, blanques, pobres i sense teulada, són les úniques que no desentonen amb el paratge. El barri dels jueus és el més petit i artificial. Hermètics i aïllats despatxen joies i altres articles intrascendents a les seves botiguetes. Totes tres cultures sobreviuen vigilades per una multitud de soldats despistats que només enyoren casa seva, que només pensen en el dia que deixaran definitivament la ciutat però que tanmateix mai podran oblidar.

Ara fa vint anys i jo hi era a la ciutat defensant la integritat territorial de l'Estat Espanyol a les ordres del què, posteriorment, seria un dels principals cabdills de la rebel·lió del 23 de febrer

del 81: El general Milans del Bosch. En Franco va morir i el rei marroquí va exigir la sobirania del Sàhara, de Ceuta i de Melilla i per demostrar la seva fermesa i poder, va posar en marxa una multitud ingent de moros per envair pacíficament les "propietats" espanyoles: "La marcha verde". Jo hi era allà, atrinxerat, a la frontera, esperant, ansiós, esdeveniments i no entenia res. Només sentia, dins les interminables i successives nits de guàrdia, com els musulmans festejaven el seu mes sagrat, el Ramadà, cantant les seves cançons de cadència mediterrània, a vegades paregudes a tonades mallorquines. Mentre, els legionaris, que custodiaven amb nosaltres la petita plaça africana, bevien, quan havien acabat l'exigua paga, colònia mesclada amb coca-cola. Una beguda explosiva per a una situació crispant. I així vaig passar nit rera nit, dia rera dia, fins que les coses es compongueren. Melilla va continuar essent espanyola i a mi em llicenciaren i, més content que un "Pasco", cap a Mallorca falta gent.

Quan el vaixell s'allunyava i els llumets de la ciutat s'evaporaven per a sempre dins la costa marroquina, vaig prometre no tornar-hi pus mai a aquell trosset de terra africana que Espanya té colonitzat amb la força de les llàgrimes i el sofriment de nombrosos soldats de lleva que, com jo, hi deixaren i hi deixen bona part de la saba vigorosa de la joventut, però ca! Després de vint anys moltes nits encara ho somii. Somii que em criden altre cop a files i m'envien a la ciutat maleïda. Em desperto, de sobte, amb la gola prenyada d'angúnia i patiment, tot esperant més nits on reverdesquin, inexorablement, aquestes memòries insondables.

Sa talaia d'en Rubí

S'ACUDIT DE S'ESPARDENYARET

— Son mals de fer, padrinet, es quebrats...

— Gastant més que no guanyen, se fan tot sols, Felipet.

La Sibil·la:

Una tradició d'incerta procedència

Des de temps immemorial, a les nostres esglésies la nit e Nadal cada any es repeteix el cant de la Sibil·la. Ara bé, el seu origen és incert. La musicologia —que no és una ciència exacta, però sí aproximativa amb un alt percentatge de veracitat— diu que el càntic podria haver sorgit de l'àmbit mossàrab, perquè fou trobat en un manuscrit copiat a mitjan segle X, a Castella, que aleshores es trobava dominada per tal litúrgia.

Hi ha altres manuscrits, un dels quals del migjorn francès, si bé no sembla probable que l'església mossàrab acceptàs pràctiques gal·les.

La Sibil·la conté versos atribuïts a Fra Anselm Turmeda. Es cantava a Catalunya, Aragó, Castella, França i Itàlia, sempre amb el mateix text, el qual, en molts dels seus paràgrafs, fa referència directa a la carta que va escriure un fals Sant Agustí, en la qual explicava

als jueus no creients, l'abast de la veu dels antics profetes.

Altres autors diuen que les versions catalanes tenen origen a la Provença: "melodia bellíssima sumptuosament adornada i d'un caràcter oriental molt accentuat, similar al de les antigues tonades de treball". Altres s'inclinen a pensar que és influenciada poderosament per les Creuades, si bé el notable filòleg valencià, M. Sanchis Guarner, així descrivia el cant de la Sibil·la en temps passat:

En acabar l'ofici de matines i abans de començar la missa, puja a la trona

un al·lot d'uns dotze anys, que duu un cridaner vestit de caire femení amb tuls i sedes brodades, i que sosté amb les dues mans una gran espasa lluenta. Porta tan estrany indument perquè representa una sibil·la, i, com és sabut, l'antiguitat cristiana admeté que Déu havia concedit una mica d'esperit profètic a alguna d'aquelles endevinaires paganes per tal de predisposar els gentils, amb llurs oracles, a rebre la llum de la Bona Nova. Aquell infant, sempre una mica emocionat per la gran solemnitat del moment i la gentada que l'escolta, canta una arcaica cançó que comença i acaba amb aquesta estrofa:

El jorn del Judici

parrà qui haurà fet servici.

O. Arbona

Concurs de redacció "Gabriel Rebassa": "Els Molins de vent de Mallorca"

Hem rebut les bases del concurs de redacció convocat per AENA (Aeroports Espanyols i Navegació Aèria) i l'Associació d'Amics del Molins de Mallorca, adreçat als alumnes del 3e cicle d'Educació Primària i als d'Educació Secundària Obligatoria.

El tema d'aquest concurs és *Els Molins de vent a Mallorca* i s'han establert tres premis de 50, 30 i 15 pessetes en material escolar i sengles trofeus de l'Associació dels Molins de Vent.

El termini de presentació de treballs finalitzarà el 22 de desembre.

Els interessats en consultar aquestes bases poden passar per la nostra redacció.

Bona Pau enquadrada des del n° 1

Disposam d'algunes col·leccions completes de Bona Pau enquadrades des del n° 1 fins a l'actual. Informes a l'Administració.

**La
vostra
tenda
d'esports**

(davant Can Binimelis)

Carrer Sala, 7 • Telf. 16 83 13 • 07260 Porreres

**Seguridad y
Limpiezas, S.A.**

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

Què és "S'Ortiga"

El dissabte dia 28 d'octubre passat es va presentar un nou col·lectiu de joves montuïrers, amb l'ànim de fer de Montuïri un poble viu i conscient envers la cultura i les qüestions socials que puguin afectar els joves directament o indirectament.

Amb aquest propòsit un parell d'ells a principis d'estiu començaren a reunir-se i a preparar el que seria aquest nou col·lectiu. Poc a poc va anar incorporant-se gent nova, amb noves idees, amb més propostes. La idea va esser molt ben rebuda entre els joves. Finalment es va fer la presentació, on hi estava convidat tot el poble. La gent que hi assistí pogué escoltar quins serien els principis i objectius d'aquesta agrupació. La vetlada va esser animada per un jovenet manacorí de sis anys, qui amb la seva guitarra i les seves cançons deixà bocadats a tots. Finalment i per acabar la presentació va actuar el grup de música popular "Nou Romancer" compost per sis joves de Ciutat.

Però, què és realment el Col·lectiu "S'Ortiga"?

El que pretén és l'organització de la joventut mitjançant activitats culturals, esportives, lúdiques... duita pels propis joves. Realitzar excursions, conferències, debats, cursos i un llarg etc. Tot això amb l'ànim de participar, fer feina i passar-s'ho bé.

Per altra banda el Col·lectiu publica un "fanzine" regularment en el qual hi apareixen articles d'opinió, acudits, còmics, passatemp...

Per tal de facilitar el funcionament i les relacions amb altres col·lectius, institucions, clubs d'esplai, aquest s'ha lega-

Un bon nombre de montuïres participen cada any a la missa que en el cementeri se celebra per a tots els difunts del poble

litzat a través del Centre d'Associacions del Consell de Joventut i s'han realitzat uns estatuts pels quals es regirà el Col·lectiu.

En aquest hi apareix la definició del Col·lectiu com a tal, els principis bàsics i els objectius fonamentals.

El Col·lectiu es defineix com una agrupació unitària, independent, assambleària i democràtica. Unitària perquè tothom que hi vulgui participar ho pot fer independentment de l'edat, ideologia, creences... De fet l'agrupació està oberta a tothom, a tot tipus d'idees i propostes.

Independent, perquè el col·lectiu es declara independent respecte a qualsevol institució, grup polític o a cap altre

col·lectiu. Igualment que es declara independent dels propietaris o administradors dels locals que puguin emprar.

Finalment les decisions es prendran en assemblea i per votació.

Entre els objectius bàsics del Col·lectiu hi destaquen l'organització de la joventut duita pels propis joves. Lluita per a la conservació de la natura i el medi ambient, lluita pels interessos dels joves dins el treball, dins l'ensenyament i dins la societat.

Ja per acabar cal dir que "S'Ortiga" organitza un horabaixa d'escacs el dissabte abans del dia de Sa Fira, on hi podrà participar tothom qui ho desitgi. També hi assistirà un monitor especialitzat.

Antoni Mesquida Llinàs

Hamburgueseria Pub Es Dau

Avda. Es Dau

Montuïri

S'ha dit que...

... es nostre rector i també de Sant Joan -Nofre Torres- fou protagonista a principis des mes passat per mor de sa manera d'anar a donar es condol en es funerals a sa parròquia veïna. En parlaren es diaris, hi hagué referèndum i guanyaren es "conservadors". Es veu que no volen fer modificacions.

*

... quasi tot Montuïri -o tot- havia pagat es rebuts des fems de 1994. Idò bé; ara, a mitjan mes passat, arribaren a ses cases notificacions perquè tornassin abonar -i aquesta vegada amb recàrrec- es mateix impost. O sia: havien d'abonar ses 4.240 pessetes que ja havien pagades més 848 des 20% de recàrrec. D'aquesta manera s'haurien fet un parell de milions més de pessetes. "I en volen, de doblers!", deia sa gent. I aquells que no guardaven es rebuts ja liquidats estaven preocupats. A la fi es va comprovar que fou un "despiste" de qualcú, de sa Mancomunitat, i s'anul·laren es duplicats.

*

... "es veu - amb això d'aquests duplicats des fems amb recàrreclo ben organitzada que està sa Mancomunitat des Pla", deien en més malpensats -o ben-pensats-, ves-ho a saber.

*

... encara n'hi havia que suposaven(!) que aquest fet podia esser degut an es fracàs de sa subvenció que s'havia demanat i encara no s'ha aconseguida, referent an es programa 5B. Deien: "ara volen fer doblers d'una altra manera".

*

... per alguns comptadors d'aigua -el comptador no estava posat- a vegades raja aigua i més aigua, durant hores i més hores i amb una pressió que banya es qui passen per allà. Ja és hora que s'empresa municipal no en tudi tanta, ara que hi ha tanta escasseja... sobretot després d'aconsellar an ets usuaris que n'estalviïn!

*

... un preguntava: en què s'assemblen es coets a ses campanes.

En voleu de senyals de tràfic a un cap de cantó. Idò encara n'hi caben més

S'altre li contestà: ses campanes criden per anar a missa o a un funeral. Es coets avui ja serveixen per cridar a noccs o a fer-ne bulla.

*

... ets amants des cinema no estan satisfets. Voldrien més activitats cinematogràfiques, cine-clubs, tertúlies... Ara estan pensant en organitzar-se per tal de poder fer projeccions a Montuïri.

*

... si sa gent respecta ses direccions prohibides que s'han de posar an es carrer de Palma, tant com ses des carrer Major, s'ambulància des 061 no donarà abast.

*

... 365 dies a l'any, 52 setmanes i justament an es carrer de Sant Antoni i an es de Baix comencen ses obres d'asfaltat una setmana abans de sa fira, pendants de si plourà o no perquè estiguin acabades per aquesta festa. Ara bé, val més que no ploqui.

*

... durant ses festes de Sant Bartomeu es batle se'n va anar de viatge i només mancaria que també se n'anàs per sa fira i no esserhi es dia de s'exposició i mostra de perdus.

En Xerrim

Restaurant
Ca's Carboner

(DIMARTS TANCAT)

Refrescs de noccs, comunions, baptismes

Ctra. Manacor, km. 28 - Telf. 64 65 04 - 07230 Montuïri

L'Ajuntament informa

FIRA DE MONTUÏRI

XVII Fira de sa Perdiu

3 de desembre de 1995

Divendres, dia 1

A les 20 h.- L'AMPA i el Claustre de Professors organitzen una torrada al pati de les Escoles per als pares i alumnes.

Dissabte, dia 2

A les 16 h. - Partit de futbol de Cadets: Montuïri - Sóller

A les 17 h.- Horabaixa d'escacs. Lloc: Biblioteca de Montuïri. Organitza: S'Ortiga.

A les 17'30 h.- Partit de futbol de Juvenils: Montuïri - Porreres.

A les 22 h.- Fogueró a la Plaça Vella. Organitza: S'Ortiga.

Diumenge, dia 3

A les 9 h.- A la Plaça Major s'obrirà la inscripció de la Fira de sa Perdiu.- Com cada any es col·locaran les perdius a l'escenari.

A les 9 h.- En Es Dau:

1ª: La "Societat Canina de Mallorca" farà una exposició-concurs de totes les races canines.

2ª: el "Club Espanyol de Ca Rater" tindrà la seva VI trobada a Montuïri i convida a tots els qui hi vulguin participar.

3ª: La "Cooperativa Agrícola de Montuïri" presenta una mostra d'ovelles.

A les 11'30 h.- Arribada de les autoritats a l'Ajuntament i recorregut ferial.

A les 12 h.- Missa dominical del 1ª. diumenge d'Advent.

A les 16 h.- Exhibició per la Policia Muntada de Palma al Camp de Futbol.

Exposicions

- Exposició de manualitats a càrrec dels alumnes del Col·legi Joan Mas i Verd organitzat per l'AMPA de Montuïri a la Sala Mariana.

- Exposició de flors seques i tela, objectes de regal. Lloc: "Sa Nostra".

- Exposició d'artesans al "Local Jove" (Es Dau).

- Macramé i treballs de cordats a càrrec de Rafel Miralles Mas.

- Màscara, caps grossos i enginy de carto-pedra a càrrec de Vicenç Alberola i Alba Papini.

- Exposició d'olis, paisatges i marines de Lorenzo Borrás de Riquer al Saló d'Actes de l'Ajuntament.

- Exposició de ceràmica a càrrec del Departament de Teràpia Ocupacional de l'Hospital Psiquiàtric. Lloc: baixos de Sa Rectoria.

- A Can Xorri: Exposició i venda d'articles de regal i decoració.

Vos hi esperam!

Una quarterada per als caçadors

L'Ajuntament acaba de comprar una quarterada de terreny a Ses Rotes per a ús dels components de la Societat de Caçadors.

Era una vella aspiració de dita Societat, la qual ja feia temps havia sol·licitat; i ara, amb aquesta adquisició i posterior cessió desinteressada, els nombrosos caçadors de la vila podran veure satisfetes les seves aspiracions en donar-li la utilitat que considerin necessària.

Tràmits per llogar la Sala Mariana

L'Ajuntament actualment està en negociacions amb la Parròquia per tal de llogar els locals de la Sala Mariana. Cas d'arribar a un acord es remodelaria l'interior i es destinaria a guarderia municipal i casa de cultura.

Essent que és un lloc molt cèntric, facilitaria l'anada dels nins petits, fins a tres anys.

El contracte seria per deu anys i el lloguer, que correria a càrrec de l'Ajunta-

ment, pujaria a 60.000 pessetes mensuals.

Quan aquest acord ja sigui definitiu la Comissió de Cultura redactarà uns estatuts que regularan el seu funcionament com també es reglamentaria la utilització del teatre de la Sala Mariana el qual podria ésser utilitzat gratuïtament pels montuïrers.

D'aquesta manera, la Sala Mariana, que en l'actualitat sols es destina a esporàdiques escenificacions teatrals i a algun acte cultural cada any, tindrà una utilització millor i més beneficiosa per al poble.

Moviment sísmic

Dia 2 del passat novembre, entre les 10'30 i les 11 del matí dos moviments sísmics de petita intensitat es deixaren sentir a Montuïri i a altres pobles del voltants. Algunes vidrieres feren renou i gent d'una i altra part del poble aquest dia va comentar el succés. El retgiró no fou molt gros, però així i tot algunes persones romangueren intranquil·les.

Asfaltat

Dia 21 començaren el moviments de terra i les tasques per tal de llevar vell asfalt en els carrers de Sant Antoni i de Baix i d'aquesta manera començar la primera fase del nou asfaltat del poble. Estant així dia 23 va ploure molt i aquests carrers restaren encara més intransitables que no eren.

Festa de Santa Cecília

Els actes amb motiu de la festa de Sana Cecília, patrona del músics, tengueren lloc durant quatre jornades amb un espai de vuit dies.

Dia 18 el quartet de trompes compost per Gyula Buadi, Nigel Carter, César Guillem i Joan Barceló va oferir una audició musical a plena satisfacció de l'auditori.

Dia 19, diumenge, fou el dia central i de festa més solemne. A l'ofici va cantar la Coral Mont-Lliri dirigida per Baltasar Fiol. Tot seguit començà el concert de Santa Cecília, el qual va comprendre cinc diferents actuacions: els conjunts coral i instrumental de l'Escola de Música dirigits per Margalida Nicolau; el grup de trompetes de la mateixa Escola i el de saxofons que preparen respectivament Joan Barceló i Margalida Nicolau. Al final va intervenir la banda de música sota la batuta de Pere Miralles. A la primera actuació el tenor Honorat Moll va interpretar la "Canción del olvido" acompanyat per la banda. Tot seguit, aquesta va tocar la "Balada Gallega", "Gigantes i cabezudos", "La leyenda del beso", el pasdoble "La gracia de Dios" i va concloure amb l'himne a Montuïri, "Flor de Murta". El actes d'aquesta jornada acabaren al migdia amb un dinar a un restaurant on, entre simpatitzants, membres de la coral i de la banda, es reuniren un total de 224 persones.

Els nins de les escoles escoltaren amb interès el concert que els varen oferir els alumnes de l'Escola de Música

Dia 22 el conjunt instrumental de l'Escola de Música que dirigeix Margalida Nicolau va oferir un concert a tot l'alumnat del Col·legi Públic.

Dia 25 i ja com a final, la coral "Sor Francinaina de Sencelles", amb més de 40 components, va oferir una magnífica interpretació. Aquest dia fou una llàstima que hi hagués pocs assistents, ja que la brillant actuació musical d'aquest conjunt es mereixia una resposta massiva.

De totes maneres hem de felicitar a la directiva del Patronat de Música per l'organització dels actes d'enguany, entitat que es mereix el nostre total reconeixement per la labor que realitza en favor de la música.

Cessa el secretari

El secretari de l'Ajuntament, Joaquin Cebollada Royo, el qual vengué aquí a l'abril de 1983, ens deixarà en acabar l'any per anar-se'n destinat a Gallur (Saragossa). De moment la secretaria romanirà vacant, si bé s'arbitraran mitjans perquè l'administració municipal continuï funcionant.

Can Pieres

El propietari del bar Can Pieres, Antoni Mayol Pou, ha conferit l'explotació del seu cafè al jove Gaspar Sastre Cerdà. El passat 29 de novembre, al vespre, aquest, amb tal motiu, celebrà una festeta a la que hi assistiren bastants de convidats.

Excursió de Persones Majors

Dia 29 l'Associació de Persones Majors va organitzar una excursió. El matí a Sa Talaia de Lluçmajor varen veure l'elaboració del formatge que allà es fa i al migdia anaren a dinar a Can Barea (Son Ferrer, de Calvià). Hi participaren unes 60 persones.

Per als qui porten anys i anys d'esforç; per a qui la juvenut no té edat; per a ells, "SA NOSTRA" ofereix una cosa especial: el Club "SA NOSTRA D'OR". Un horitzó ple d'avantatges que la "TARGETA "SA NOSTRA D'OR" posa a' seu abast.

Direcció única pel carrer de Palma?

El dens tràfic que es dona en el carrer de Palma està en camí de descongestionar-se fent desviar els vehicles que hi circulen, procedents de Sant Joan, per les afores del casc urbà. D'aquesta manera no passarien per l'interior de Montuïri quan anassin en direcció a Ciutat, sinó que haurien de desviar-se pel carrer Ramon Llull cap al cementiri per tal d'enllaçar posteriorment amb la carretera general a l'altura dels creuers.

Aquesta és la conclusió que es desprèn de la visita efectuada pels tècnics de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori al nostre poble confrontada pels responsables de l'Ajuntament.

Es té present que l'estacionament de vehicles a ambdós costats de dit carrer de Palma, provoca constants emboçaments i fins i tot suposa un cert perill a la zona de la corba de Ca ses Monges.

D'una manera experimental ja es va provar durant uns dies

a causa d'unes obres a obligar que la circulació fos d'aquesta manera. I, per altra part, ja s'ha manifestat el desig de limitar la circulació pel carrer Palma a una sola direcció (de Ca ses Monges cap a les escoles), no obstant molts de veïns afectats posen moltes dificultats, tota vegada que en haver d'arribar o sortir de ca seva es veuran obligats a haver de fer llargs recorreguts.

No hem d'oblidar que de la mateixa manera que fa uns deu anys, quan es limitaren a direcció única el carrers Major, d'Es Pujol, Sant Bartomeu i Jaume II, ja hi hagué moltes contradiccions i protestes; ara, si es vol fer la mateixa cosa amb el carrer de Palma, també n'hi haurà i no es tindrà tothom mai content. De totes maneres no estaria de més que es convocàs un canvi d'impressions amb tots els afectats, s'escoltassin pros i contres (sense oblidar el perill de desgràcies que actualment hi ha) i es procedís de la millor manera.

LLIBRE NOU Poemes al silenci dels pins

de **Lluís Servera Sitjar**

Precedeix els poemes una presentació de Joan Anselm Ginard, el qual els assenyala com a "poemes d'alegria", on també qualifica Alcoraia com un "horitzó poètic de puresa".

Per altra part, el qui firma aquesta ressenya encara voldria anar més enfora, seguir en Lluís quan vola entre "el silenci dels pins", en la seva bondat i altura de sentiments; acompanyar-lo entre els "polls de la pleta", escoltar amb ell "la veu encantada"

i, al final, "la cançó del retorn".

L'autor ha sabut veure i plasmar —més que les simples garrigues i sementers de conró— la màgia d'una llum nova que planeja per damunt els figuerals, els pomerars i "el pins de la Maimona". La seva sensibilitat transforma aquests paratges amb paradisos de llum i enyorança. L'amor, l'estimació pels seus es plasma d'immediat dins les primeres pàgines.

Aconsellam la seva lectura als qui, amb el seu esperit, pretenen volar més enllà de l'horitzó. Com també desitjam a en Lluís que els pins, ara silenciosos, entonin una suau remor moguts pel vent de la seva inspiració.

Miquel Martorell Arbona

SIAC

**EL CAMÍ MÉS CURT
PER A TOT EL QUE VOLS SABER
SOBRE L'ADMINISTRACIÓ**

900 321 321

**EL TELÈFON
AMB RESPOSTES**

INFORMACIÓ ADMINISTRATIVA:

- Conselleries, entitats autònomes i empreses públiques depenents del Govern.
- Consells Insulars.
- Ajuntaments de les Illes Balears.
- Administració Perifèrica de l'Estat.

INFORMACIÓ JURÍDICA:

- Normativa de la CAIB
- Normativa de l'Estat.
- Normativa de les altres CCAA
- Normativa de la CE

**SUGGERÈNCIES
RECLAMACIONS**

*Servei d'Informació i Atenció al Ciutadà
Vice-presidència del Govern Balear*

L'Escola de Música, al servei del poble

8 professors ensenyen els 60 alumnes

Cada any amb motiu de la festa de Santa Cecília, patrona de tots els músics, el Patronat de Música de Montuïri amb la col·laboració de la Banda de Música, la coral Mont-Lliri i els alumnes de l'escola de música organitza na sèrie d'actes per celebrar la festivitats.

enguany la festa gran se celebrà el diumenge dia 19 de novembre per a tots els montuïrers. L'acte fou encapçalat per la missa cantada per la Coral Mont-Lliri. Seguidament tengueren lloc les actuacions de la Coral Infantil, el quartet de saxofons, el trio de trompetes, el duo de trompes, l'actuació del conjunt instrumental i tancà l'acte la Banda de Música. Cal dir que les actuacions de la Coral Infantil, dels saxofons i del Conjunt Instrumental es repetiren el dimecres dia 22 de novembre, dia de Santa Cecília, per a tots els alumnes del C.P. "Joan Mas i Verd".

EL PATRONAT DE MÚSICA

El Patronat de Música té actualment uns 60 alumnes que estan distribuïts en les següents modalitats: llenguatge musical, trompeta, trompa, trombó, tuba, clarinet, flauta, saxofon i percussió.

L'escola de música té quatre mestres de llenguatge musical: Francisca Bauçà, Miquel Barceló, Bàrbara Florit i Margalida Nicolau. En l'especialitat de clarinet hi ha en Pere Siquier, també director de l'escola.

Bàrbara Florit fa classes de flauta, Paco Ballester, de saxofon, igualment que Joan Barceló dona classes de vent-metall, com són: trompeta, trompa, tuba i trombó. I en l'especialitat de percussió el mestre que n'imparteix les classes és Joan Martorell.

OBJECTIUS DE L'ESCOLA DE MÚSICA

L'escola de música de Montuïri pretén formar els nins i nines de Montuïri i d'altres pobles que ho desitgin cap a un esperit musical, perquè en puguin gaudir i servir-se'n.

L'objectiu de l'escola no només és formar músics per a la Banda, sinó que s'estén fent l'assignatura de cant coral per a tots aquells nins i nines, la finalitat

Els alumnes de l'Escola de Música oferiren un concert el dia de Santa Cecília exclusivament pels alumnes de les escoles

dels quals sigui poder cantar en una coral.

Com a activitats complementàries el Patronat de Música de Montuïri organitza unes excursions mensuals amb un grup de gent anomenat "S'Esbart des pla". Una vegada al mes recorren les terres de Mallorca i sempre es passegen amb un esperit musical.

Cal dir que tant els directius del Patronat de Música com aquells que hi tenen una relació molt directa -treba-

llant tots amb un esperit altruista- esperen que aquesta activitat musical que es du a terme durant dies i dies, sempre pugui donar un bon profit i sobretot un bon servei al poble. Això serà possible gràcies a la col·laboració de tota la gent de poble, ja sigui estudiant o essent socis. Per tant, des d'aquí volem fer una crida animant a la col·laboració amb nosaltres, ja que no desitjam que tants d'esperits musicals es destrueixin.

Margalida Nicolau

De jove a jove

Joana Serra Dilme, pionera del col·lectiu "S'Ortiga", analitza la realitat quotidiana de la joventut montuïrera

Na Joana Serra Dilme és una al·lota de 20 anys de la nostra vila. D'ella poden dir, tots els qui la coneixen una mica, que és una persona carismàtica, vivaç però pacient; amatent i dolça en el tracte. És, alhora, dins Montuïri, un model per als joves a conseqüència del seu dot emprenedor i constant, sobretot en el projecte nouvingut del col·lectiu juvenil "S'Ortiga".

Ella, na Joana, en aquest curs 95/96 és estudianta de Treball Social que, com la major part dels estudis de post-batxillerat, són cursats a Ciutat de Mallorca.

- Joana: a què dediques el teu temps i per què?

- En primer lloc, com molts de joves, dedic el meu temps a estudiar, ja que és una de les coses més importants dins la vida dels joves. Després, també intent divertir-me amb els meus amics i amigues, anant al cinema, per exemple, o fent tertúlia al cafè...

- Què ens dius del col·lectiu "S'Ortiga"?

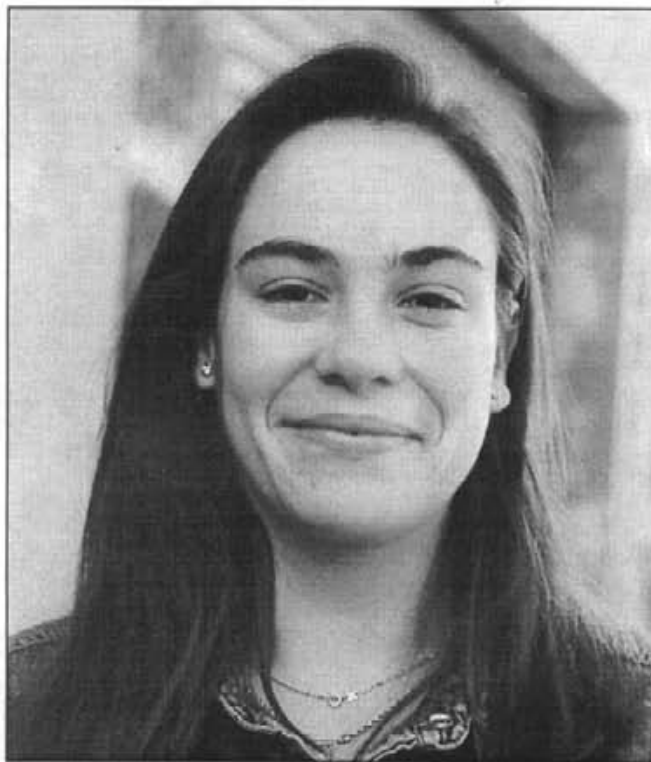
- El joves de Montuïri ara hem posat en marxa el col·lectiu "S'Ortiga", com sap la gent de poble. Per tal motiu, doncs, aquesta organització ens reclama, a mi i a la resta, bastant del nostre temps, tot preparant activitats, creant un grup d'Esplai, també un grup de teatre, ideant sortides i excursions, etc. Tot això, en conjunt, no és fàcil d'enllestir i, com tot, requereix paciència i temps

Encara darrerament afegeix na Joana:

- M'agradaria practicar algun esport, però la veritat és que em manca temps.

- *Pel que respecta als teus estudis, creus que aquesta tasca empresa donarà el seu fruit?*

- Avui en dia una carrera val molt de doblers i si no t'esforces en fer tot el possible perquè doni el seu fruit, el que

fas és tirar-los. Jo intent -diu na Joana- treure la meua carrera el millor que puc, m'esforç tot quan puc i estudi, no molt, però sí una mica més que el necessari. Ara estic cursant segon de Treball Social. El que vaig fer l'any passat, a primer, vist que m'anà bé la manera de planejar l'estudi i d'organitzar el temps, m'ha servit per repetir-ho en aquest curs, a segon, i encara em don compte que he d'estudiar més que en el passat. Per a mi, que doni el seu fruit, no només significa que l'aprovi (el curs, clar), sinó que també trobi feina, malgrat que ho veig malament.

- Joana: després d'aquest realisme situacional palès en aquesta descrita exegesi, anem per una altra qüestió. El present i el futur juvenil, en l'àmbit laboral, com l'esmenaries (si és que trobes oportú fer-ho)?

- M'agradaria poder contestar aquesta pregunta, sense, però, desanimar els joves que comencen a estudiar una carrera. De tota manera sembla gairebé impossible fer-ho sense desanimar-los. Per a mi, i és simplement la meua opinió, el jove d'avui ho té molt difícil per trobar

una ocupació. En un futur supòs que serà pitjor, a causa que cada vegada hi ha més joves que estudien. Després, quan es troben al carrer cercant feina, se n'adonen que han estudiat per no res.

La resposta de na Joana esdevé, com cada vegada que profereix, fefaent, pragmàtica, tan empírica com diplomàtica. I d'aquesta manera ens seguim amenitzant de la seva prosòdia; femenina, sonora, simpàtica...

- Molts de joves -continua dient na Joana- han de treballar en llocs que no són del seu grat i, per tant, en general, no gaudeixen feinejant. Aquests, generalment, treballen en una professió per a la qual no han estudiat. Jo, en particular -continua-, tenc pànic d'acabar la carrera i no trobar feina. M'agradaria poder exercir del que estudi, però tenc ben clar que faré feina del que trobi.

Es veu ben clar que na Joana, en oficis i en l'esdevenidor, tampoc sembla que serà "racista". I és que s'esdevé a priori, aquesta filosofia, el més convenient per a una persona jove o no tan jove, vist el temps que correm!

- No vull desanimar ningú -insisteix-. Hi ha carreres que tenen sortida, com per exemple ATS (Assistent Tècnic Sanitari), però és molt difícil entrar-hi, ja que et demanen una nota bastant alta. A vegades em deman si no té més sortides no estudiar que estudiar, però per ara la meua ocupació és estudianta i ja veurem que serà (l'ocupació) un cop hagi acabat, els estudis, naturalment.

- Parlant del joves del nostre poble, en general: quines inquietuds hi predominen, Joana, segons el teu parer?

- Les inquietuds dels joves montuïrers, segons el meu criteri, són com les de qualsevol jove. En primer lloc trobar un lloc de feina (valgui la redundància polisèmica) que sigui del seu gust; això

a llarg termini. A curt terme seria acabar la carrera que estudien i aprovar-ho tot.

– *Com vius el teu ambient, amb els teus amics i família, la preocupació cap a les mancances de solidaritat i de comprensió, que sembla que encara perviuen en el paràmetres inter-culturals o inter-socials?*

– El tema de la solidaritat i de la comprensió és preocupant. Jo crec que el que passa és que la gent parla molt sobre la solidaritat; teòricament tothom és solidari i comprensiu però llavors, en la pràctica, aquesta solidaritat no existeix. És una qüestió de consciència col·lectiva ja que cadascú, per ell mateix, creu que no és capaç de fer res, de millorar i, per tant, no ens preocupam gaire.

Certament, per dissort, sembla que no li manca raó a ella!

– *Què opines del racisme? Creus que sempre hi serà present?*

– Opin que no hauria d'existir, però això és molt difícil, si, veritablement, tal com esdevenen els succeïts de per tot arreu, sembla utòpic! Sempre hi haurà racisme. No només ens referim a persones de color, sinó que també al·ludim a gent marginada, d'altres races, com els gitans; o a altra gent amb alguna deficiència, etc. En aquest tema passa el mateix que succeïa a l'anterior pregunta, és a dir, superficialment ningú no és racista però, en el fons, sempre evitam un gitano, un tòxicoman, un portador de la SIDA, etc.

– *I del sexe i els seu prejudicis tan en voga hores d'ara, com el de la SIDA, que tu ja havies mencionat just ara, què me'm dius, Joana? Creus que el montuïrer (baró i fembra) de la nostra generació, sobretot, n'és del tot conscient i consegüent?*

– La SIDA és un problema social que s'està desenvolupant, propagant d'una manera extraordinària. El jove, tant si és local com d'un altre indret, crec que és conscient que existeix aquesta malaltia, però que no ho és (conscient) que li pugui tocar a ell. El jove, i també l'adult, pot veure per la TV programes, anuncis... i pot pensar que existeix un problema, però en cap moment pensa que aquest problema algun dia li pugui afectar a ell. A mi, en concret, m'interessaria estar més informada sobre aquest assumpte, que hi hagués més campanyes de prevenció, etc.

Estic segur que, com també creu la

nostra protagonista del mes, no resultaria debades saber quelcom més respecte a la malsana i exterminadora dolença.

– *Definit el jove que et trobes cada dia a classe, al carrer, al pub..., com el jutges, com l'esguardes (d'una manera generalitzada): passiu, amatent, rebel, esnob, feiner, platxeriós, festiu, assenyat...?*

– El jove d'avui en dia és mal de definir; en trobes de tot tipus; en pots trobar de feiners, de festius, sobretot els montuïrers –afirma i corrobora na Joana–, també n'hi ha d'estudiadors, d'amatents, d'esnobs, qualcun de rebel... Per a mi –diu ella– cada jove és un món. No el podem qualificar amb un sol adjectiu. Per ventura entre setmana és estudiador i feiner i al cap de setmana al "week-end", com diuen els anglo-parlants–, es transforma i es converteix en festiu, per exemple.

Per fi na Joana aclareix.

– La gent gran crec que mai ens qualificaria d'assenyats, però la meua consciència em dicta que sí ho som, més del que ells s'imaginin, encara que sempre hi hagi excepcions.

Doncs així concloem aquest diàleg amè i abassegador en alguns punts, de la nostra realitat quotidiana. Posam fi, sense excepció, per tant, a la segona entrevista (ja!) de "De jove a jove", acomiadant-nos de tal abnegada personalitat –na Joana Serra!–.

PD: Esperem que els "ortiguers" prosperin (o prosperem, més ben dit) ben frondosos. L'èxit ja sembla expectant. Salut i llarga vida a "S'Ortiga"!!

Joan Barceló i Cerdà

"Sa Nostra amb la natura"

Per tal de posar en contacte la gent, i d'una manera particular els alumnes de les escoles, amb la natura, l'Obra Social Cultural de "Sa Nostra" ha posat en marxa diferents programes, la presentació del quals a la Premsa Forana tengué lloc el passat 16 de novembre a la nostra seu social de Sant Joan.

Les activitats que es poden dur a terme mitjançant aquests programes són: "Compta amb el bosc, compte amb el foc", "Es secrets del bosc", "Quin temps fa?", "Jornada Agrícola", "L'exposició Menorca, reserva de la biosfera" i "Investigar a Sa Canova".

Aquests programes van dirigits, uns a alumnes d'educació infantil; altres, als diferents cicles d'Educació Primària, i la resta als del primer i segon cicle d'Educació Secundària.

El curs passat experimentarem aquests programes més de 6.500 alumnes, essent l'objectiu primordial el de sensibilitzar els estudiants sobre els incendis forestals, el coneixement del bosc mediterrani, l'observació meteorològica, el coneixement de les tasques del camp, l'experimentació agrària... i altres temes relacionats amb la natura.

Tot aquest conjunt ambiental, de les diferents activitats de "Sa Nostra amb la Natura", tenen com objectiu comú el de contribuir a la difusió entre els alumnes d'uns coneixements i d'unes actituds de respecte envers el nostre medi ambient.

O. Arbona

BAR
RESTAURANT
MUNPER

ESPECIALITATS

- Cuina Mallorquina
  - Carn a les esgelles
  - Embotits ibèrics i mallorquins

NOCES I COMUNIONS

Ctra. Palma-Manacor. Km. 29 - Tlf. 64 40 70 - 07230 MONTUÏRI

L'aeroport de Son Sant Joan es modernitza

La nova reestructuració el convertirà en un dels millors d'Europa

El passat 11 de novembre la direcció de l'aeroport de Son Sant Joan va convidar els representants de la Premsa Forana per tal de mostrar-nos les obres d'ampliació de la nova terminal, unes obres que es fan necessàries degut que dit aeroport ha arribat a ser un dels més importants d'Europa, motivat per l'enorme tràfic de turistes que van passant per Mallorca.

Actualment aquesta importància no es contempla en les seves construccions, instal·lacions i imatge, motiu pel qual es fa necessària la seva remodelació i reestructuració.

Es per això que Aena (Aeroports Espanyols Navegació Aèria) ha decidit la construcció d'una nova terminal de passatgers, noves àrees de pre-embarc i un nou edifici de serveis. D'aquesta manera es resoldran aquests problemes, es promocionarà millor Mallorca i es crearà una nova imatge. El pressupost global d'aquestes obres de remodelació supera els 40.000 milions de pessetes. La nova terminal tindrà una superfície de 163.000 m² distribuïts en sis plantes. Midarà 300 m. de llargària i 150 m. d'amplària. S'hauran construït en aquesta primera fase 23 sales de pre-embarc i remodelats espais exteriors, on si farà notar una gran extensió de jardins i es-

Les obres fins ara realitzades ja donen una mostra del que serà en el futur el nou aeroport de Son Sant Joan

pais verds. L'àrea d'aparcament de cotxes disposarà de 5.874 places. L'hotel, que també s'hi ubicarà, albergarà 424 habitacions. Des d'allà mateix es podran facturar els equipatges i les maletes seran transportades mitjançant una passarel·la aèria. Aquesta ampliació preveu passar dels 6.000 passatgers hora punta d'ara, als 12.000, també hora punta, amb la consegüent millora que qualitat.

Totes aquestes millores en execució foren explicades i mostrades per l'arquitecte de l'obra, Pere Nicolau i també pel director de l'aeroport, Pedro Meaurio. S'espera que la primera part les obres estigui totalment acabada dins el proper any. Una millora que de qualque manera repercutirà a tants de montuïrers que fan ús de l'aeroport en el seus viatges en avió.

GLOSES

No es pot tenir tot

Montuïri és mal pla,
però té coses bones,
Son Fornés i es Molinar,
Cas Fraret i ses escoles;
només li falta la mar
a on passar-hi ses hores.

Per nedar no ens fa falta,
que tenim dues piscines;
però sí, per pescar amb barca
o contemplar ses gavines.
Mirar-la quan va tan alta
i adorna amb randes fines,
les roques d'un cap a l'altra
com si fossin mans divines
en ones d'escuma blanca.

La mar no ens arriba aquí,
però no està molt enfora;
hi anirem qualsevol hora
mentre poguem anar-hi,
i amb sa barca es dematí
pescarem no gaire enfora;
llavors seurem a la vora
mirant el sol tirar-s'hi.

Si Montuïri tengués
la mar a So n'Amoiana,
Son Miró o an es Creuers,
tot s'estiu de bona gana
pot esser jo hi partigués,
amb un senalló i sa canya
en que no agafàs cap peix.

Això és un desig meu
que mai es complirà,
perquè així ho ha volgut Déu.
Ens haurem de conformar
fent festa a Sant Bartomeu

i veure es cossiers ballar,
que això sí que ho és, ben seu,
d'aqueix poblet tan mal pla.

Antònia Adrover

Tres gloses a Miquel Massanet

El sen "Parri" ho té clar,
que si ve a punt de migdia,
jo dinar li donaria
i el podria ensenyar;
però al revés seria:
ell sap més que jo glosar.

Sen "Parri" no em molestau,
si voleu venir, veniu,
si tan decidit estau,

però el que em demanau
vos a ca vostra ho teniu.

A sa meva lletania,
no crec poder-la ensenyar;
és sa d'un bon cristià,
i es va aprenent dia a dia,
és molt llarga de contar.

Antònia Adrover

Amador Bauçà Servera, president de l'AMPA

L'Associació duu a terme moltes activitats i té ganes de treballar

"Hi ha pares que no col·laboren i els seus fills se'n beneficien"

L'AMPA (Associació de Pares i Mates d'alumnes) del Col·legi Públic "Joan Mas i Verd" es va potenciant de cada dia. Organitza molts d'actes i pren part activa en l'educació i formació dels alumnes.

Aquest és el segon any que n'és president n'Amador Bauçà Servera, un home casat, de 38 anys i amb dos fills. Serà, per tant, ell qui ens contestarà a les nostres preguntes.

– Com està composta la Junta Directiva de l'AMPA?

– La Junta Directiva enguany és molt nombrosa, ja que vàrem decidir no fer votacions, sinó que el qui volgués participar pogués estar dins la directiva. La vicepresidenta és na Francisca Bauçà, na Magdalena Cerdà n'és la Tresorera, na Margalida Mayol, la secretària i com a vocals hi ha Miquel Martorell, Francisca Maria Niell, Rafel Massanet, Bel Bauçà, Coloma Roca, Julià Ojeda, Josep Aloy, Margalida Cerdà, Inés Crende, Zaida Bordas i Margalida Munar.

– Com estau organitzats?

– Amb tota la directiva de l'AMPA hem fet distintes comissions per tal que hi hagués un grup que se'n responsabilitzàs. Les comissions que hi ha són: esportiva, econòmica, relació amb els mestres i dinamització pels pares.

– Quin ambient es respira?

– Per part de tota la directiva estam molt animats perquè de cada dia ens veim més recolzats pels pares i mares. Així mateix pel claustre de professors, ja que tenim una relació molt bona i moltes ganes de fer feines conjuntes. Per part de l'Ajuntament, des que jo som el president no hem tengut cap tipus de recolzament, però en aquests moments estam en negociacions i esper que poguem arribar a un acord profitós pel bé de tots els nins i nines de Montuïri, ja que a la llarga pot ésser beneficiós també per al nostre poble. Hem de pensar que la majoria de nins, primer passen per l'escola de Montuïri i el poble es pot beneficiar de les activitats que organitza l'AMPA.

– Teniu moltes despeses?

– Les despeses que té l'AMPA són

nombroses. Pagam un professor de música i una professora de teatre, que són dues activitats que es fan dins l'horari lectiu de l'escola i ens n'aprofitam tots els pares, tant els que pagam com el que no paguen. Aquestes són les activitats més cares, ja que ens costen aproximadament un milió de pessetes i no podem cobrar, ja que, com he dit abans, es fan dins l'horari lectiu.

– En teniu d'altres?

– Sí; una altra partida forta de despeses son les que es refereixen a les activitats esportives, ja que aquest any l'AMPA ha assolit tot el que és esport escolar. En aquests moments tenim un equip de futbollet (iniciació), dos equips de bàsquet femení, equip de ping-pong, escacs, etc. i els pares sols pagam una petita matrícula i tota l'activitat va a càrrec de l'AMPA. S'han de pagar monitor, material esportiu, etc. malgrat hi ha alguns monitors que no cobren. També col·laborem a les festes que es puguin fer a l'escola, excursions, viatges d'estudi i qualsevol cosa que el claustre ens demani ajuda.

– Obteniu ingressos extraordinaris?

– Les entrades són les quotes que pagam els socis. Ajudes que poguem rebre per part del MEC, loteries i qualsevol ajuda que poguem replegar. L'any passat vàrem tenir aproximadament dos mi-

lions de despeses i aquest any probablement arribarem als dos milions i mig.

– A més de totes aquestes activitats, en feis qualcuna altra?

– Sí; organitzam judo, manualitats, ball de bot i endemés aquest any, els dos dies horabaixes que no hi ha escola i es fan activitats, de les 2 a les 5 i mitja de l'horabaixa l'AMPA té contractats dues monitores perquè guardin els nins, els pares dels quals fan feina i no poden anar a cercar-los fins més tard.

– Quants de nins participen a les activitats?

– Música i teatre, que es fan dins l'horari lectiu, aproximadament 100 alumnes; ball de bot, 40; manualitats, 50; Futbollet, 19; Ping-pong i altres, 40; bàsquet, 35 nines.

– El pares que tenen un alumne al col·legi, tenen obligació de pagar la quota?

– No; la quota és voluntària. Son 3.000 pessetes anuals per família. Cal dir que quasi tothom paga; sempre hi ha algunes excepcions, però no hi podem fer res. És una llàstima, ja que els que no paguen també se'n beneficien, de l'AMPA, perquè els seus nins van a música i teatre.

– Quins altres activitats podríeu assolir?

– Poc a poc anam assolit més coses. El que passa és que no ho podem fer tot amb un any. Val més anar-hi poc a poc i segurs, que aviat i amb perill de travelar. De moment ampliarem més activitats esportives i tenim ganes d'organitzar actes culturals i festes a les que hi puguem participar tot el poble.

– Vols afegir qualque cosa?

– Vull dir que com a president de l'APA estic molt content del bon ambient que hi ha a la directiva i endemés que hi ha bona gent i amb moltes ganes de fer feina. I també que l'AMPA som tots els socis, no només la directiva, i estam oberts a qualsevol queixa. I per últim donar les gràcies a tots els que ens ajuden a anar cap endavant.

Una causa criminal de 1715

En Tomeu Roa matà d'una baionetada en Tomeu Ventat

Era a primeres hores de la nit del dia 10 de febrer de 1715 quan el capellà Joan Ferrando, que era beneficiat de la parròquia de Montuiri, es dirigí a la casa de Bartomeu Pocoví, de malnom *Ventat*. Però abans d'arribar-hi el trobà pel carrer i li va dir que anàs amb ell. En

aquells moments en Tomeu anava amb el seu germà fadrí i es dirigien a la casa del lloctinent de batle, Bartomeu Ribas, a galantejar o festejar una filla d'aquest.

Tot just haver-se trobat, en Tomeu *Ventat* digué al capellà que estava sec, fent-li veure així que no anava gat. Fou per això que el mateix capellà Ferrando li respongué que no desconfiàs, que ja beurien.

Els tres se n'anaren tots junts i mentre en Tomeu *Ventat* estava festejant i divertint-se, va arribar el lloctinent de batle i tot d'una digué que havien ferit o mort Antoni Veny, que era fuster. I després el lloctinent Ribas manà als altres que seguisin el Rei, volent dir amb això que fessin les coses bé, tal i com estaven ordenades.

Segons algunes versions d'aleshores, el lloctinent digué al capellà Ferrando que també anàs amb ells per si de cas necessitassin confessor, però altres digueren que el capellà seguí la cridada general.

Una vegada haver arribat la casa del dit Veny, el trobaren ferit; i preguntant-li, el referit lloctinent de batle, qui l'havia ferit, respongué que fou en Bartomeu Pocoví, de malnom *Roa*. Aleshores dit lloctinent anà amb els qui l'acompanyaven a una casa veïnada, on els havia dit que s'hi trobava en Tomeu *Roa*.

Quasi no havien acabat d'entrar a aquella casa, quan en Tomeu *Ventat* es dirigí es dirigí immediatament cap a en Tomeu *Roa*, però aquest li va pegar amb una baioneta, i a conseqüència de tal enfrontament va romandre ferit de mort.

Després uns deien que quan el va ferir es trobava a aquesta casa el capellà Ferrando, i altres asseguren que el cridaren de la casa d'Antoni Veny. El fet cert és que el capellà Ferrando es trobava allà després que hagués succeït l'enfrontament.

Fos com fos, es va dir que capellà i fe-

La joventut durant molts d'anys va acudir a la parròquia i els mateixos capellans eren els qui dirigien bona part de les activitats juvenils. Vet ací una foto retrospectiva, d'un dia de festa, amb l'església enramellada, quan encara la trona estava a la dreta

rit es retiraren tots dos a una casa veïnada, i allà el ferit es va confessar. Mentrestant, i ignorant si la ferida era mortal o no, es torbaren més d'una hora per avisar el vicari, perquè administràs el sagraments.

Aquest, una vegada que ho sabé, tot d'una anà a casa del ferit i això que no duia els hàbits corresponents, però així i tot quan arribà, en Tomeu *Ventat* ja no parlava, però tengué forces per agafar la mà del vicari. La hi va estrènyer donant-li mostres de dolor i d'arrepentiment amb desitjos de confessar-se.

Al cap d'una estona i veient-lo tan malament, el vicari li va administrar l'Extrema Unció, i prest va morir.

O.Arbona

Notes.- a) L'original d'aquesta causa criminal la trobarem a l'Arxiu Diocesà de Ciutat.

b) Podria ésser molt bé que amb el temps el malnom *Roa* hagi esdevingut *Rua*. O que l'escrivà el tergiversàs.

Una estadística de 1857

El següent text es refereix a xifres corresponents a una estadística que es realitzà l'any 1857. L'interès ve donat pels tipus de cultius i les propietats municipals.

Vies de comunicació:

a) Una carretera provincial d'una hora i tres quarts de recorregut pel terme i amb 33 palms d'amplària.

b) Dos camins veïnals amb un recorregut de 2 hores i 1/2 per alguns indrets del terme.

c) Quatre clavegueres.

Distribució de la terra segons les seves característiques:

5.580 quarterades distribuïdes en:

92 de terreny muntanyós.

4 de "mantilloso".

1.200 de pedregós.

100 d'argilós.

288 de diferents classes.

Aquestes mateixes quarterades es divideixen de la següent manera en quant als cultius:

3	quarterades	d'hort
1.081	"	de blat
1.080	"	d'ordi
321	"	de vinya
3	"	d'olivar
40	"	d'ametlers
25	"	de garrovers
300	"	d'altres
50	"	de faves
30	"	de ciurons
2	"	de llenties
208	"	de pastures
81	"	de bosc
800	"	de garriga.

L'església ocupava un quartó, com igualment el cementeri i la casa de la vila.

Antoni Miralles Mas "Botet", home polivalent

Enamorat de la seva professió, l'arboricultura, tocà durant 49 anys a la Banda de Música

Home de tracte senzill i respectuós. No es precipita en les paraules quan conversa. El seu posat és greu, donant un caire de serietat inusual a la seva expressió. Discret. Un més entre la gran varietat de persones anònimes que treballen i ajuden calladament, essent un estaló ferm dins la família.

No massa ambiciós. Es conforma amb el que té. Ara, jubilat, la seva vida transcurre deixant passar els dies feinejant en el camp i dins ca seva, sense frissor.

Estam asseguts davant la caseta que té dins els Son Pujols, un horabaixa de novembre amb un sol brillant i no propi del temps que corr amb rapidesa per amagar-se darrera la serra de tramuntana. Ens enrevolten multitud de plantes de jardí i fruiteres. Dos o tres canets raters es belluguen al nostre entorn.

Té 68 anys. Està jubilat. Nasqué el 22 de maig de 1927 a Montuïri. Casat amb Antònia Mayol Fullana. Té un fill, en Guillem, i una filla casada, n'Antònia. També té una néta.

Tota la seva vida ha estat cuidant els arbres. Sembrar, empeltar, esmotjar, podar o altres cures que necessiten les plantes l'han tengut ocupat. Els darrers set o vuit anys ha estat empleat al CIM

La darrera vegada que vérem en Toni "Botet" tocant a la banda, fou el dia de la festa del Puig d'enguany

desenvolupant també aquesta activitat. Podem catalogar, per tant, en Toni Miralles Mas com arboricultor.

- Com t'iniciaries en la teva professió?

- Jo era molt jovenet i en Miquel

"Pellusco" de sa Petrera, que era empeltador, em va dir si volia anar amb ell per ajudar-li. M'agradà molt la feina i vaig continuar amb ell durant uns deu anys.

- Tenim l'esment que toca als arbres i a les vinyes en el nostre poble?

En Toni torç un poquet el coll abans de contestar. Sembla ques'hi atreueix.

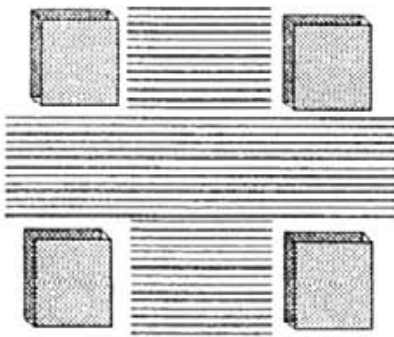
- Em sap greu el dir-ho, però no s'atè acuradament els arbres al nostre poble. Estic generalitzant. Tal volta hi ha un 25% que sí, els té l'esment que toca, però aquests són minoria.

- I els sementers de cereals i lleguminoses, consideres que estan ben atesos?

- Sí, sense cap dubte. A Montuïri se sap produir gra, però fa trenta, quaranta o cinquanta anys tenien més esment a la terra. Hi havia sementers, quasi tots, que eren jardins de verdor. Menaven les finques més netes. No hi havia voreres ni llobades sense cavar. Avui es fa la feina depressa i no tenen esment als detalls. Quan

una màquina entra dins una finca sembla que frissa d'acabar i partir. Bé és cert que ara el temps val més i els foraviles no rendeixen.

- Quines solucions veus per al nostre (Continua a la pàgina següent)

El mateix equip metge,
tots els divendres, de 6 a 8

CENTRE MÈDIC PSICOLÒGIC

Telf. 65 56 91
Davant l'església de Porreres

**Certificats
de
conduir
i d'armes**

(Ve de la pàgina anterior)

camp, en es parèixer tan mal tractat?

En la cara del nostre interlocutor es registra un gest d'incertesa i impotència davant la pregunta.

— No som cap tècnic per opinar encertadament. Em resulta difícil preveure l'avenir del camp i les possibles solucions. El camp, els qui es cuiden d'ell, passen per una època difícil. A les noves generacions, l'agricultura no les diu res. A més, hi ha coses on la mà de l'home no hi arriba, com per exemple la climatologia, la qual, sembla està canviant. Any rera any estam pendents de la pluja que no s'atreveix a arribar. El panorama és descoratjador. No és rar que els joves i no tant joves cerquin el seu futur dins uns altres indrets.

Antoni s'havia aturat de parlar, però continua d'immediat.

— Aquí hi ha una advertència que fer. Fins ara els turistes que ens visiten han vist i veuen un verger quan admiren l'illa. Un abandonament progressiu del camp seria fatal. És un avís pels qui viuen del món turístic i per a les nostres autoritats. Els visitants de l'illa, repetesc, aprecien la bellesa dels nostres camps. Formen part del panorama que oferim al turisme. Aquest detall és molt important, no l'oblidem.

— On es troben les plantacions d'arbres més importants de l'illa?

— Jo diria que entre Inca i Muro. Són d'admirar les plantacions de tarongers. Dins la serra, concretament a Orient, són una bellesa els cultius de pomeres.

— Influeix la lluna dins certes feines el camp?

En Toni torç altra volta el coll com si demostràs indecisió, però en el fons convençut que sí.

— Mira, ens diu: jo no puc donar consells a ningú, però seguint el camí dels padrins, que en sabien molt, he procurat respectar el cicles llunars. Les figueres s'han de podar en lluna vella. Tots els arbres de fulla caduca es poden en lluna vella. Els de fulla perenne es poden en lluna nova. El vi es traspalsa en lluna vella. Les patates se sembren en lluna vella i també per treure-les. Per als empelts, tenint en compte les llunes, s'ha de seguir les indicacions de les podes.

EL VI I LA VINYA

— Sabem que t'ocupes amb molt d'esment de la vinya i especialment del vi. Quines pautes s'han de seguir per tenir bon vi?

Li hem encetat un punt dèbil. Riu un poquet abans de contestar.

— Del vi se'n pot parlar molt, però abreviarem. La netedat és vital. El raïm, com és natural, ha de ser de qualitat. S'ha de guardar dins un celler que no sigui molt humit. Els canvis de temperatura no han de ser molt accentuats. Moltes traspalsades sense frissar. Quan es manipula s'ha de tractar amb esment —riu— i sense malhumor. Quan vaig a manejar el vi procur estar tranquil i fer la feina poc a poc i bé. El vi és un ser molt especial que vol esser tractat amb suavitat i afecte. Ja ho he dit abans. És

també un ser molt senyor, valgui l'expressió. Parlam del vi casolà.

— Les zones on es produeix el vi millor de Mallorca?

— Sens dubte en els terrenys de Santa Eugènia, Consell, Santa Maria i Binissalem. A Cas Concos també s'hi fa un vi de qualitat.

Hem de dir, mentrestant —fent un petit lapse— que després d'aquesta conversa en Toni ens duagué a veure el seu petit celler. Dins les prestatgeries i amb una capa de pols que les dona prestigi, hi descansaven quantitat de botelles amb dates del 64, 70, 78, 85, 92, 93 i 94. Aquest vi, juntament amb el que té dins altres garrafes grosses, és de les seves anyades. Es pot afirmar que és de gran qualitat. Té altres vins selectes de Can Ribes, uns "Manto Negro" del 87 i "Monte Ferragut" del 81, de n'Oliver. També hi veim uns caldos de Binissalem, anyada del 87. Acompanyen aquests vins mallorquins alguns de famoses bodegues espanyoles, juntament amb algun francès, com el "Chateau Torneau Chollet" del 92, que tiren d'esquena; és a dir, una petita meravella. L'estant de la part superior està reservat per a les botelles de licor de totes marques. Una d'elles, "Ron del Greco", amb l'etiqueta descolorida pel temps, ostenta encara el preu de venda de llavors: 25 pessetes.

I continuam amb la conversa.

— Podries dir-nos quin són per a tu els millors raïms de taula de Mallorca?

— El cardinal, el moscatell "Italià", el "Napoleon"... aquests són raïms de qualitat entre d'altres.

LA MÚSICA

— Passem a un altre tema. Tu formares part fins fa poc temps de la Banda de Música de Montuiri: durant quants d'anys?

— Des de nin, es pot dir. He tocat amb la Banda de Música de Montuiri durant 49 anys. Enguany, si hagués continuat, faria els 50.

— Pots dir o assenyalar-nos quins són els moments feliços i de satisfacció i també els de desil·lusió d'un músic?

— Estic content que em facis aquesta pregunta. A totes les persones quan han posat els cinc sentits en una feina, les agrada que els quedi bé. En el cas de la

Armeria

Lloguer de maquinària de construcció
Lloguer de màquines de capolar carn per a matances
Venda de tota classe de cartutxos

Ferreteria

Ofertes
Calderons, màquines i fogons de matances
Cartutxos de tord

BONANY

C/ Pare Perelló, 10
Telf. 83 00 52
PETRA

música, un art, després d'haver assajat molts de dies, conjuntament els components de la Banda amb el director al front, ens sentim molt satisfets quan estrenam la composició i surt bé. Aquesta és la part positiva. La negativa és una altra. Per exemple, quan estam interpretant a la plaça amb tota l'atenció damunt el pentagrama, vigilant els moviments del director i tenint esment que les notes que treus de l'instrument sien les precises, aleshores, sentir devora unes quantes persones discutint o xerrant fort de coses intrascendents, nins que corren o criden devora nosaltres i el músic lluitant per concentrar-se... és difícil. Al final, quan has fet l'esforç per interpretar una composició molt elaborada, la majoria de gent no ens ha escoltat.

Hi ha una nota de tristor, un lament quan en Toni ens diu això. És comprensible.

Tu has conegut o has tocat encara amb músics vells i molt anomenats dins la nostra banda. Ens en podries anomenar uns quants?

—Sí. He conegut i interpretat composicions amb persones per a les quals la música era la vida: mestre Jaume Andreu, en "Pavora", l'amo en Tomeu "Catxeto", en Joan "Vermell", en "Carranxo", en Tomeu Sampol de na Mora, en "Boivàs"... i he conegut en "Gallet", el sen "Putxo" (el pare de mestre Rafel), l'amo en Joan "Queló"... tots, entre d'altres, figures emblemàtiques dins la nostra banda.

—Has tocat amb altres bandes?

—No, només amb la de Montuïri. Abans de res, jo som montuïrer. Això sí, quan vaig fer el servei militar formava part de la banda del Regiment d'Infanteria.

—Passem a un altre tema. Per què no ens dones una opinió ràpida del nostre poble? Com som?

El nostre interlocutor ha romàs en silenci, indecís.

—No sé que t'he de dir i no vull suposar tampoc que el poble estigui en decadència, però en certs aspectes tots el pobles de l'entorn tenen més vitalitat que el nostre actualment. Pareix que la iniciativa ens ha fugit de les mans. Repara per exemple un detall: bastants de negocis del poble els duen persones que han vingut de fora. En un altre ordre de coses, si pugés, un diumenge al matí

Foto de 1949. Quan na Coloma Roca, na Jerònia Sampol i na Francisca "Manescal" encara eren molt nines.

per la plaça no hi ha ningú, és un desert, fa plorera. Per què? a què és degut? És el caràcter, el mode de ser de les noves generacions? És que els vells, perduda la il·lusió, s'afluixen de sortir? De totes maneres és un fenomen estrany. Menys mal que tenim una banda i un Patronat, una Biblioteca i un equip de futbol. Poques coses més. I part d'aquestes institucions estan en mans de la iniciativa privada, de la qual mai podrem agrair suficientment la seva dedicació. L'època dels anys 40 als 60 veies més vida al poble. Montuïri es distingia dels pobles veïns. Ara és al revés.

—Digués, Toni, és la darrera pregunta: si fos possible tornar a començar la vida, a què et dedicaries?

—Home... —queda un moment aturat— a què em dedicaria...? Es que consider que vaig encertar amb la meua professió, m'ha agradat molt el treball al què m'he dedicat. Tornaria fer el mateix.

Aquí estan les opinions d'en Toni. No ens ha decepcionat. Com molts d'altres montuïrers anònims —recordem els seus 49 anys de tocar a la Banda— ha treballat desinteressadament per al poble.

Miquel Martorell Arbona

Jerònia Verd Palou, la primera apotecària de Mallorca

Una dona d'empenta, animadíssima, feia a les seves conviccions, sempre disposada a fer el bé.

Poques dones de la vila han duit una activitat professional, familiar i social com la que va desenvolupar Jerònia Verd Palou, una dona montuïrera digna i amb molts de mèrits per esser duita a aquesta secció.

Va néixer a Montuïri dia primer d'octubre de l'any 1901 i era filla del metge i apotecari Joan Verd Arbona (1) i de Maria Palou Mulet, natural de Llubí.

De petita, com les altres nines del seu temps, freqüentà Ca ses Monges on una religiosa –Sor Plàcida– bé es cuidava d'ella i l'encaminava perquè assolís una sòlida formació. Als 10 anys, a Ciutat, començava els estudis de batxiller al Col·legi de la Puresa, d'on també recordava la mare Alberola, com igualment la mateixa mare fundadora, "Madre Alberta", de qui encara rebé classes de francès. Cal esmentar que amb tan bona disposició veien les monges de la Puresa a Jerònia Verd, que la pregaren perquè fos religiosa d'aquesta orde.

Als 18 anys acabà el batxiller –el títol duu data de 20 de juliol de 1920– i ja pel setembre següent partia cap a Granada per començar la carrera de farmàcia a la Universitat. Allà també va estar internada amb unes monges, i des de la residència cada dia anava a classe amb un interès extraordinari.

Tres anècdotes cal esmentar del seu temps d'estudis universitaris. En carta

ocasió, acabades les vacances de Nadal, la nit de cap d'any viatjava cap allà amb el desig d'esser-hi d'hora. A Alacant, davallada del vaixell, s'aficà dins el tren, i cap a Granada. Al poc temps s'hi presentà la parella de la Guàrdia Civil i li digué: "Es usted la única pasajera que viaja esta noche en el tren; venimos a custodiaria". I una altra vegada, amb el vaixell, a l'entrada del port d'Eivissa, el capità l'agafà, la feu pujar al pont de "mando", i li va dir: "Usted va a entrar el barco en uno de los puertos más dif-

ciles del Mediterráneo" (però el capità, naturalment, no es mogué del seu costat). I la tercera és de Granada, els anys 1920. Allà les monges la deixaven anar tota sola pel carrer en un temps difícils, on hi havia molts de moros. La superiora, però, n'estava tranquil·la i satisfeta, i amb un aire de seguretat deia: "A ésta, su Juan nos la guarda". Naturalment es referia a Juan Oliver "de Meia", amb qui, des de nina, semblava que ja hi estava promesa; si bé aleshores encara no havia arribat l'hora.

Tan bona estudianta fou que els cinc cursos de la carrera de farmàcia els féu en poc més de quatre anys, ja que pel febrer de 1924 tornava definitivament a Mallorca amb el títol que la proclamava la primera dona que a Mallorca obtenia la carrera de farmacèutica. Aleshores sols tenia 22 anys. I poc temps després, el seu pare, que va tenir una gran alegria de veure la seva filla amb el títol, li va transmetre l'apotecaria titular de Montuïri, càrrec que va exercir fins a la seva jubilació. Agafada l'apotecaria es va casar el 24 de juny del mateix any 1924 amb el ja metge Joan Oliver Sastre. Per cert que ella fou també la primera dona que a Montuïri es va casar de blanc. I fou tanta l'expectació que s'havia creat dins el poble i tanta la gent que la volia veure passar, de núvia, que per damunt el graons deixaren un caminó tan estret que ella quasi no podia passar. Anys més tard, quan ho recordava, deia que aquell dia estava molt retgirada.

D'aquest matrimoni nasqueren quatre fills: Joan, Josep, Mateu i Prudència. Ella, Jerònia, ja era germana de cinc Josep (el pare Verd) (2), Maria, Margalida, Joan i Francisca. I per altra part era cosina de Joan Mas i Verd (3), qui fou batle de Montuïri.

En aquell temps, cap dona no entrava per res al cafè i es pot dir que ella també fou la primera dona d'aquí que cada dia dematí, al de Can Collet, anava a prendre-hi el cafè, quan encara tenia l'apotecaria a Can Papalló.

Però la vida familiar es desenvolupava amb una tal compenetració, que cada dia s'enfortia més. Els dos cònjuges s'estimaven extraordinàriament. Quantes ve-

Casa
SAMPOL
SEBASTIANA SAMPOL MAYOL

I·luminació decorativa
Làmpades intempèrie
Pantalles
"Aplicues"
Regals
Articles decoració

Carrer Missió, 14 (Travessia Oms) Tlf. 72 67 78 **Palma de Mallorca**

gades es va haver d'aixecar Jerònia per posar una injecció al seu espòs perquè patia d'asma!: quasi tota la vida. Ella aprengué, de jove, música i tocava el piano. Per altra part, de casada, acompanyava el seu espòs sobretot al teatre i als toros. Era una gran lectora. Cantava a la coral parroquial en temps del rector Isern, particularment cançons catalanes. I els seus fills, tots, estudiaren carrera universitària gràcies a l'empenta d'ella mateixa.

I això, que la farmàcia, en aquell temps, la tenia oberta els 365 dies de l'any. Cada dia anava a missa primera, a les 6 del matí, i tot d'una ja obria l'apotecaria. Fins i tot les altres dones li feien lloc perquè combregàs la primera –i això que no era cap “beata”– i així pogués arribar més prest a ca seva, on ja hi trobava qualcú que l'esperava per comprar medicines, perquè o tenien malalt o se n'havien d'anar a fora vila. I el migdia no tancava, motiu pel qual no hi hagué dia que no s'hagués d'aixecar de la taula. I fins a les 11 del vespre, romania oberta.

Per altra part encara tenia temps per ajudar el seu espòs a portar la corresponçalua de banca. Personalment feia les gestions amb els amigters, feien vi, el raïms del qual eren trepitjats pels propis fills. I així en tenien per a la casa.

En l'aspecte polític cal dir que les seves conviccions eren fortes i en lletra majúscula; però malgrat això ella no creia massa en els polítics. I pel que fa al caire social, apreciava tothom, procurava no tenir enemics, feia llimosnes, prestava ajudes materials i econòmiques als necessitats, procurant, però, que ningú no ho sabés. Va crear un taller de brodadores a ca seva. Hi arribaren a anar unes dotze al·lotes. Ho feia perquè tenguessin feina i així elles poguessin guanyar uns doblers. Feien excursions, es compenetraven molt i tant era l'estima que les tenia que les considerava com si fossin de família. Una senyora de Ciutat, per mediació d'ella, les comprava la feina i després distribuïa l'import entre elles, segons la feina que havia presentat.

Moria als 84 anys, el 25 de novembre de 1985. Acaba de fer deu anys.

O. Arbona

L'explotació agrària a Mallorca

Firma d'un conveni entre el CIM i la Unió de Pagesos

El Consell Insular de Mallorca i la Unió de Pagesos varen firmar un conveni a principis del passat mes per tal de desenvolupar i posar en marxa durant el proper any un programa per a la millora de l'explotació agrària.

L'execució d'aquest programa es realitza a través del centre europeu d'informació i animació rural (Carrefour) que funciona des de fa sis anys a altres comunitats de l'Estat Espanyol, com Aragó, Catalunya, Galícia, Canàries i La Rioja. L'objectiu del programa és el d'oferir a la població rural tota la informació sobre polítiques comunitàries de

les zones rurals, la gestió i tramitació d'aquests programes, els quals compten amb importants dotacions econòmiques, com també sobre l'ajuda disponible en els programes comunitaris i facilitar-ne l'accés. Basta dir que l'any passat Aragó rebé una aportació de 600 milions.

La presentació va córrer a càrrec del vice-president del Consell Insular, Pere Sampol, la consellera delegada de Foment i Ocupació, Catalina Bover, la coordinadora de la Unió de Pagesos, Margalida Estelrich i la coordinadora de Carrefour a Mallorca, Immaculada Gutiérrez.

**idiomas
blazek**

C/ Llinàs, 2 (Marqués de la Cenya) - **Palma**

Telf. 45 72 60
FAX 28 46 74

Anglès - Alemany
Rus - Polac
Castellà - Català

Professors Natus - Mini-grups

1) Cfr. *Bona Pau* n° 497 de juliol de 1994.

2) Cfr. *Bona Pau* n° 476 d'octubre de 1992.

3) Cfr. *Bona Pau* n° 428 d'Octubre de 1988.

Nota.- Els seus fills Josep i Mateu ens facilitaren informació.

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Estampa juvenil

Una altra estampa dels anys cinquanta captada just devora la Creu dels "Caídos", damunt els Graons.

Encara, darrera els fotografiats, hi podem destriar el fasser quan era molt petit i, més enfora, el portalet del carreró que anava darrera el campanar.

Els nou joves que han romàs a la fotografia són: (A dalt) Sebastià "Niu", Antoni Payeres, Biel des Dau, Bartomeu "Soqueta" i Antoni "Niu". (A baix, asseguts) Antoni "Peragol", Joan "Mosson", Sió "Gran" i Pep "Mosson".

La major part d'ells ofereixen una cara riallera, mostra de la satisfacció de presentar-se en escena.

Records d'infantesa

La primera anada a Ciutat

La primera vegada que vaig anar a Ciutat devia esser devers l'any 1907 ò 1908, quan encara sols tenia uns 10 anys. Era un any que va venir a volar un avió a Mallorca, als voltants de l'hipòdrom de Son Macià, devers Marratxí. No sé exactament la data, però aquesta és una data històrica perquè també era la primera vegada que aquí hi havia unes fires i festes. I el meu padrí em va menar allà perquè jo ves volar l'avió.

Ens aturàrem devers unes oliveres. Vèrem l'avió quan s'alçava, però al poc temps destriàrem o ens pensàrem que va caure damunt unes oliveres. Si bé, poc temps després tornàrem vuere l'avió que tornava volar. A l'aviador no li havia passat res i ja va estar.

Tornàrem a Ciutat per passar el dia i en dirigírem a Can Toni Sampol el qual aleshores tenia la botiga de s'Estany.

El meu padrí estava a Ca la Torre, ja que Meià era de Ca la Torre. Amb ell, el sendemà anàrem a passejar per Ciutat. Vàrem anar a prendre un cafè a Can Sánchez, devora el cafè Suís, on, al costat, també hi havia un magatzem de verdures. A l'entretant surt un cambrer i *pata-pim, pata-pam, pata-pim, pata-pam!* comença a donar-nos bufetades, a en Toni Sampol i a jo. I nosaltres, escapats, vàrem arribar fins al *Perú*. Allà ho contàrem al meu padrí i digué: *Fotre, fotre!*

Amb ell hi tornàrem. Allà va xerrar amb el cambrer i aquest li va demanar

perdó quan va saber que anàvem amb ell, ja que es va pensar que nosaltres dos érem dos *pillins* que hi havia per allà, el quals, tot d'una que veien doblers damunt la taula els hi prenien. I així fou com ens va donar una bona *manta*.

Llavors el meu padrí ens va dir: "Veni, veni!, no tengueu ànisa" Però no hi varen voler tornar.

Així fou la primera vegada que vaig anar a Ciutat: fou per donar-nos bufetades.

Joan Oliver Sastre "de Meià"

Extret i adaptat del llibre *Un poble, un temps*, de Joan Miralles i Monserrat.

Posteriorment, però, el "Metge de Meià" va recordar que aquesta no fou la primera, sinó que anteriorment ja havia anat a Ciutat amb motiu de la venguda del Rei Alfonso XIII per posar la primera pedra en el *Montepio*, davant Sant Francesc, l'any 1904, quan el Rei sols tenia 18 anys i el Metge, 6.

El dolç moniato

Si l'any passat fou en Pinteño que collí carabasses grosses – de més de 50 quilos –, enguany ha estat en Toni Pocoví "Pipo" que ha collit moniatos que ho semblen, puix el que hi ha a la foto pesa tres quilos i mig, que ja n'hi ha! Massa gros per torrar-lo o bullir-lo, ja que per a poder-lo posar dins l'olla haurà d'esser a trossos, tal com es fa quan es cuina carabassa.

És ben cert que a Montuiri tenim comellars molt bons per a conreus d'estiu, de secà, com són meloneres, tomatigueres, blat de les Índies, gira-sol... i, com veim, també moniatos. I això ho demostra els molts que recollí en Toni a un finca que té en el ple comellar dels sons Galianes, ja que, com el de la foto, en collí devers un centenar, i potser qualcun encara més gros. I conrats a la seca.

Quan en Toni em mostrà la seva bona collita em va fer pensar si es tractava d'una varietat nova o híbrida o bé si els havia donat un conreu especial; ja sia d'abonaments, tractaments amb hormones o altres tècniques, puix em consta que perquè els moniaters facin moniatos han de saber com conrar-los, perquè si no, solament fan ramada i arrelim. Li vaig demanar com ho havia fet i no m'explicà res. Tal vegada ho tenguí en secret i no vol dir-ho.

Així mateix em digué que devers mitjan mes de maig comprà dos-cents ulls a un planterer de Cas Concos, els va sembrar vora les tomatigueres i sense fer-los res de l'altre món – digué en Toni – "ha sortit això tan gros".

Els projectes de la Mancomunitat des Pla, paralitzats

Des de fa algun temps hi ha uns sentiments de preocupació dins la Mancomunitat des Pla sobre el futur del "Programa 5B" i les reformes que s'havien de dur a terme mitjançant l'ampliació de dit programa.

El gerent, Josep Ramon Sicre, en unes manifestacions digué: "No sabem si s'executaran els projectes del 95 ni molt manco si hem de preparar els del 96. El que més ens preocupa és no tenir notícies clares i haver d'estar a l'expectativa".

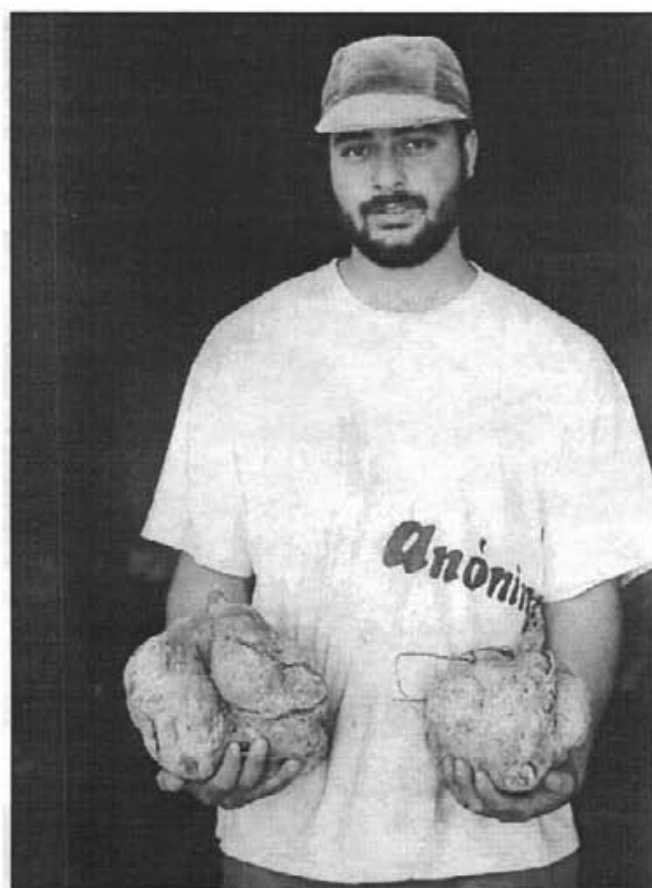
Ara, moniaters, se'n sembren pocs. Temps enrera era normal dins la pagesia sembrar un bon redol, ja fos en els horts conrats per reguim o a les terres fresques, a secà. Antany se'n sembraven damunt el rostoll de les faveres quan les havien segades. Es llaurava amb l'arada amb rodes i s'esterrossava i seguidament se sembraven els ulls de moniaters i si l'any venia bé, és a dir, si per l'agost plovia, se'n collien bastants.

D'aquest tubèrcul, antany se'n menjava molt, ja que, de la mateixa manera que les figues, el moniatos, des d'antic, han contribuït a l'alimentació humana i dels animals, especialment els porcs.

No hi ha, que jo sàpiga, moltes varietats. Solament en conec tres, que són: blancs, grocs i vermells. Els dos primers són llargaruts i un poc llisos, i els vermells, com a rodons, però gorpelluts. El que hi ha a la foto sembla mestallat, és a dir, una barreja de blanc i vermell; però, sia de la casta que sia, el moniato és molt bo i dolç; es pot menjar cru, frit, torrat i bullit; mullat amb mel, sucre o arrop. A més de poder elaborar bunyols, coques, cocarrois i segurament també plats dolços, com el d'una recepta de moniatos que ens va facilitar na Magdalena Fullana (1).

En vista de l'èxit que ha tengué en Toni amb els moniatos, tal vegada fos interessant el fomentar el seu conreu, ja que a més d'esser una planta que si va bé produeix molt en el mercat, es ven a bon preu –els bons a devers dues-centes pessetes el quilo– i, com he dit abans, són molt bons per menjar el bestiar i s'aprofita tot perquè la ramada i l'arrelam agrada molt als animals de remug.

No volia escriure sobre aquest tema per por que no em diguessin "moniato", expressió que solem dir a una persona

Els moniatos pesaven tres quilos i mig

quan trobam que és un poc aturada, poc decidida i que gairebé no fa res. Però veient l'èxit d'aquest tubèrcul pens que si a un li diuen "moniato" és un clogi, no una ofensa.

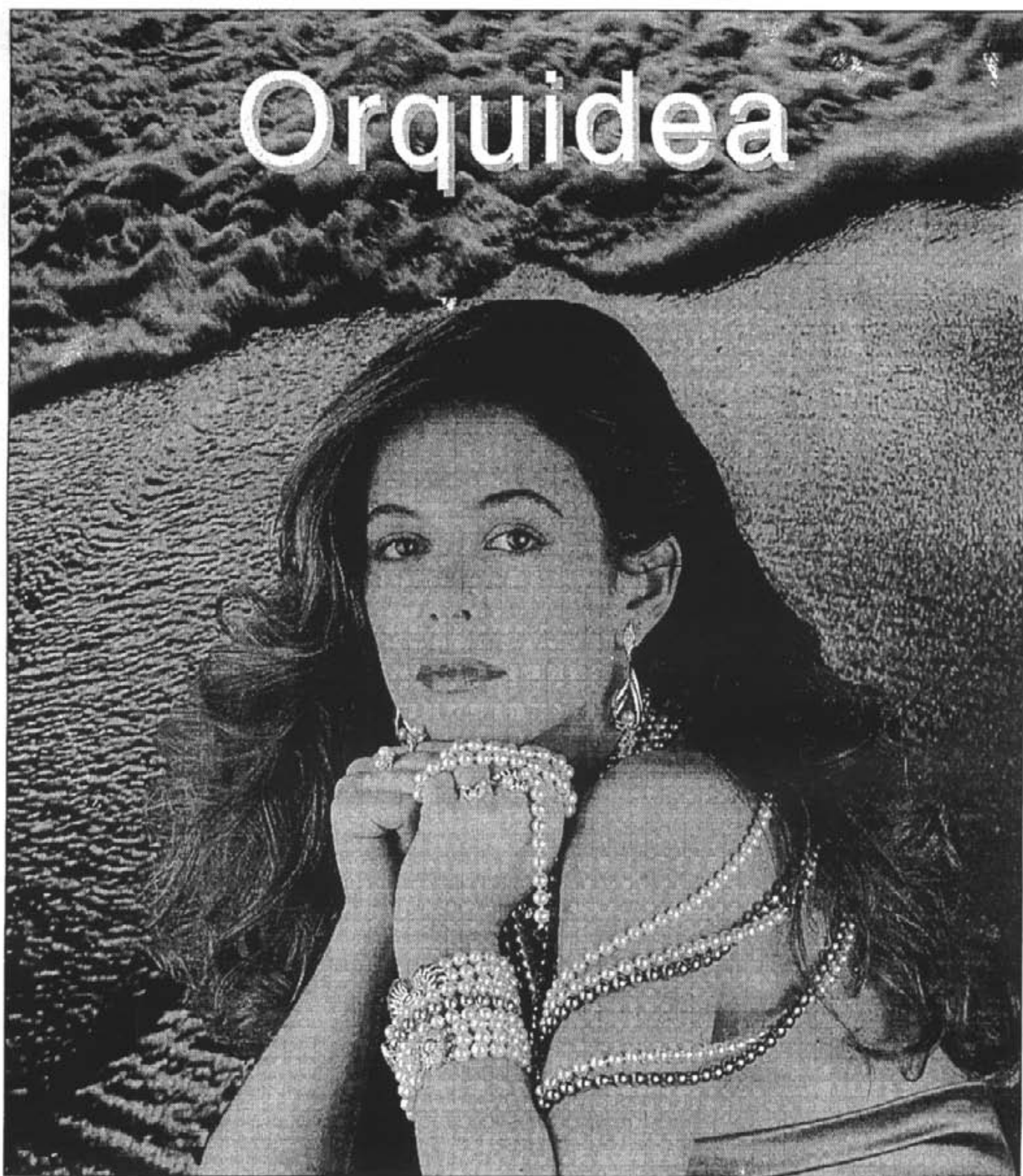
No sé si proposar a l'Ajuntament que així com a Vilafranca celebren la festa del meló, a Binissalem la del vermar i a altres pobles, festes referents a costums de la pagesia, tal volta si a Montuiri es fomentàs el conrar moniatos, ja que tenim terres molt aptes, tal vegada poguéssim celebrar una "festa del moniato".

Esper que en Mateu Fiol (regidor de festes) llogesqui aquest modest escrit i ho tenguí en compte.

Sion Nicolau

1) En realitat no es tracta d'una recepta per al temps actual, ja que és una substitució dels rubiols de Pasqua i que alguna vegada elaboraven a certes cases quan pastaven al forn, tal volta fa un centenar d'anys. La pasta era la mateixa dels rubiols (si volien), però s'ha de tenir en compte que abans ho escatimaven tot. La diferència està en què en lloc de confitura s'hi posava pasta de moniato, cuidant que fos groga. Aleshores per arribar a això, ja es donaven per satisfets.

Magdalena Fullana Socias

Perlas
Orquidea®

Constituit l'Institut Municipal d'Esports

Dos equips de bàsquet infantil femení participen en el campionat escolar

INSTITUT MUNICIPAL D'ESPORTS

El dijous 23 de novembre es va constituir l'Institut Municipal d'Esports que té com a objectiu coordinar les activitats esportives dins el poble.

La Junta Rectora està formada pel batlle Joan Antoni Ramonell com a president i qui ha delegat les funcions al vicepresident, el regidor d'esports Gabriel Mates. Hi ha cinc vocals, tres en representació de cada un dels partits polítics, un designat per l'Ajuntament i el president del Club Esportiu Montuïri. Són Mateu Fiol (PP), Gabriel Miralles (PSOE), Jeroni Nicolau (PSM), Francesc Mendoza (per designació) i Pere Canyelles (President del CE Montuïri).

L'Institut Municipal d'Esports té un Consell d'Assessorament que està integrat per Jaume Martorell del Club Columbòfil, Joan Beltran de la Societat de Caçadors, Amador Bauçà president de l'Associació de Mares i Pares; un representant del Col·lectiu de Joves, Martí Ferrer de l'Associació de la Tercera Edat, Gabriel Gomila coordinador comarcal de l'esport escolar i Guillem Nicolau com a representant de S'Esbart des Pla.

Foren nomenats directors del poliesportiu Es Dau, Gabriel Miralles; del Local Jove, Francesc Mendoza i del poliesportiu Es Revolt, Francesc Ramis.

BÀSQUET ESCOLAR

Dos equips de bàsquet del col·legi públic Joan Mas i Verd participen en el campionat escolar infantil femení. Set equips disputen la lliga a doble volta. Tres pertanyen a la comarca de Montuïri (Sineu, Montuïri A i Montuïri B), tres a la comarca de Campos (Sant Alfons de Felanitx, Joan Capó de Felanitx i Ses Salines) i un a la comarca de Manacor, Mestre Guillem Galmés de Sant Llorenç. El primer partit se celebra el dia 1 de desembre i el darrer, el 29 de març. Després intervendran en el campionat de Mallorca.

L'equip de minibàsquet femení començarà la competició el mes de gener. Formen el grup set equips, el Montuïri i altres sis de la comarca de Campos. Són aquests: Santanyí, Joan Capó A, Joan Capó, Santa Maria del Mar A de Cala d'Or, Santa Maria del Mar B i Ses Salines. La primera jornada tindrà lloc el 13 de gener a Campos i la darrera, el 23 de març

Els Cadets han aconseguit la primera victòria

a Ses Salines. Després participarà a les finals de Mallorca de la categoria alevins.

RESULTATS

Resultats dels equips montuïrers del passat mes de novembre:

FUTBOLET INICIACIÓ

Santa Margalida, 2 - Montuïri, 2
Montuïri, 1 - Algaida, 2
Petra A, 6 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Maria de la Salut, 2

BENJAMINS FUTBOL-7

Espanya, 3 - Montuïri, 11
Montuïri, 4 - Vilafranca, 3
Cala d'Or, 3 - Montuïri, 6

ALEVINS

Alaró, 1 - Montuïri, 3
Montaura, 1 - Montuïri, 6
Montuïri, 4 - Santa Maria, 1
Binissalem, 1 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Sallista, 6

INFANTILS

Algaida, 7 - Montuïri, 5
Montuïri, 2 - Felanitx, 2
Montuïri, 6 - Santanyí, 0

CADETS

Montuïri, 1 - Estudiants, 6
Portocristo, 5 - Montuïri, 1
Montuïri, 1 - Felanitx, 2
Cardassar, 0 - Montuïri, 2

JUVENILS

Sant Gaietà, 1 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Felanitx, 2
Campos, 3 - Montuïri, 1

I PREFERENT

Montuïri, 0 - Binissalem, 2

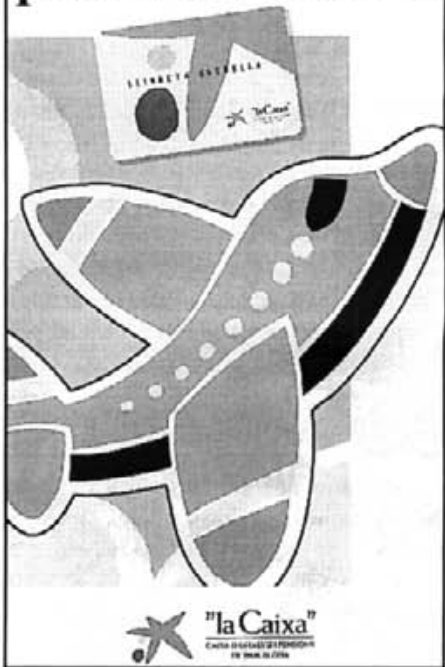
Calvià, 0 - Montuïri, 1
Montuïri, 1 - La Victòria, 2
Casa Miss Jotul, 2 - Montuïri, 1
Montuïri, 0 - Alcúdia, 1

VETERANS FUTBOL-7

Alcúdia, 0 - Montuïri, 6
Montuïri, 2 - Galatzó, 3

Llibreta Estrella

Cada dia, més pels seus estalvis

S'ha constituït el Consell Parroquial de Pastoral

El nou Consell Parroquial

Aquest mes passat s'ha constituït el nou Consell Parroquial de Pastoral de la Parròquia de Montuïri. Els membres que han estat nomenats per formar-hi part són els següents:

Acció Social: Antònia Mayol Mesquida

Catequesi infants: Maria Mayol Samaniego

Procés de fe per a joves: Joan Cerdà Jaume

Persones Majors: Llorenç Bauçà Miralles

Pastoral Familiar: Francisca M^a. Niell Gomila

Comissió Econòmica: Guillem Morlà Jaume

Elegits per la comunitat cristiana:

Antònia Cerdà Jaume

Maria Verger Noguera

Gabriel Mayol Moll

Catalina Pizà Gomila

Francisca Febrer Mayol

Membre designat: Miquel Martorell Arbona

Formació cristiana per a tots

La darrera xerrada de la primera part del cicle "L'Església, comunitat convocada per Déu, que exposa el Vicari Episcopal Mn. Sebastià Salom i Mas, s'oferirà el proper 13 de desembre a les 21 h. a la residència de Porreres.

Celebració penitencial

La celebració comunitària del sagrament de la reconciliació que anualment té lloc abans de Nadal, enguany serà el dijous dia 21 de desembre a l'església parroquial a les 8 del vespre. Convé recordar que Nadal a més de dies de bauxa, d'alegria i retrobament familiar, també és temps de reconciliació i de conversió, tot considerant que el Messies vengué per a tots, pobres, rics, justs i pecadors.

Matines de Nadal

El diumenge dia 24 de desembre tendran lloc les Matines de Nadal a les 8 de vespre, on la coral Mont-Lliri cantarà i celebrarem la venguda del Messies Redemptor. Com és costum, no mancarà el cant de la Sibila.

Església Diocesana

La col·lecta per a l'Església Diocesana que tengué lloc el passat 19 de novembre va recollir a Montuïri 67.700 pessetes. Fou una prova més de la consciència d'autofinançament dels catòlics montuïrers. Gràcies a tots!

Enhorabona, senyor Bisbe!

A la solemne Eucaristia que se celebrà a la seu el passat 3 de novembre, presidida pel nostre Bisbe amb motiu dels 25 anys de la seva consagració episcopal, hi assistí una representació de Montuïri. Fou una meravellosa Eucaristia concelebrada per sis bisbes i uns 300 capellans, pràcticament els de tota Mallorca.

Des d'aquí, senyor Bisbe: *enhorabona i Molts d'anys!*

Un Advent i un Nadal distint

Des de sempre les quatre setmanes anteriors a Nadal els cristians les hem dedicades a preparar-nos *interiorment* per viure i celebrar el gran misteri de l'amor gratuït de Déu fet home per salvar la humanitat de tots els seus patiments. En aquest temps de dedicació l'anomenem *Advent*.

Des de fa uns anys, la publicitat, els gran comerços i les bombetes enceses ens preparen per escurar-nos les butxaques perquè durant uns dies celebrem *externament* "no sé què", a fi que ens creguem que el nostre cor té obligació d'estar alegre. No importa el preu que paguis. No importa si no aconsegueixes la felicitat que et prometen. Aquí l'important és que et gastis "els duros".

Creis que enguany fa falta que ens demanem com ens hauríem de preparar per rebre l'amor de Déu fet infant? O bé no cal que ens ho demanem perquè aquest Nadal ha de ser com els altres, com el que dicta la publicitat manipuladora: comparar per comprar i consumir per consumir, ja que fa bo al final de festes tenir el poal de fems ben ple. Per a després dir: "Festes passades, coques menjades". I fins que l'ambient exterior ens ho torni recordar per repetir lo mateix.

O per contra, aquest Nadal ha de ser distint dels anteriors amb una bona preparació interior que ens ajudi a estar més prop dels altres: l'espòs de l'esposa; l'esposa de l'espòs; els pares dels fills; els fills dels pares; els familiars... On tinguem l'ocasió d'aprofitar una bona comunicació des del que sentim uns pels altres; millorar la confiança; crear un diàleg des de la comprensió i el respecte... de tot això mai direm: "festes passades, coques menjades", sinó tot el contrari: gràcies a les festes tenim el cor ple d'alegria i en pau. No hem fet cap gran despesa econòmica, i nosaltres mateixos ens hem donat uns als altres allò que el naixement de Jesús significa: "L'autèntic amor entre els sers humans és possible gràcies a l'Amor de Déu que ha acampat enmig de nosaltres".

Que així sigui per molts d'anys!

Bon Nadal de cap a cap d'any!

Nofre Torres, rector

PLUVIÒMETRE

Novembre de 1995

Dia 12.....	0'2 litres m2		
" 21.....	1'3	"	"
" 23.....	69'9	"	"
" 26.....	10'3	"	"
" 29.....	1'7	"	"
Total.....	83'4	"	"

TEMPS PASSAT

10 anys enrera

Desembre de 1985

El P. Martorell, fill il·lustre

L'1 de desembre de 1985 l'Ajuntament va acordar per unanimitat nomenar fill il·lustre de Montuïri al Pare Antoni Martorell Miralles. Dia 15 del mateix mes es feu la proclamació oficial amb assistència de Jeroni Albertí, President del CIM. També es va descobrir la placa que dona nom al seu carrer.

25 anys enrera

Desembre de 1970

Missa "Fraternitat i Joia"

La coral parroquial va estrenar a les festes de nadal de 1970 la missa en mallorquí composta pel P. Antoni Martorell, "Fraternitat i Joia". La interpretació fou magnífica.

50 anys enrera

Desembre de 1945

Projecte d'urbanització

El projecte d'urbanitzar la zona nord del poble aprovat el passat 3 d'octubre de 1945, des del costat dels carrers de Palma i carretera de Sineu cap als creuers; des del Molí des Fraret fins a la carretera de Palma a Manacor... i altres, si bé a la sessió de dia 3 de desembre de 1945 fou objecte d'algunes modificacions.

100 anys enrera

Desembre de 1895

Conducció de cadàvers

Segons s'havia cordat a la sessió de l'Ajuntament del passat 26 de novembre de 1895, a partir de dia primer de desembre els cadàvers que hagin de ser conduïts al cementiri ho seran pel camí més directe, i en sortir de la casa hauran d'anar tapats amb la coberta del baül. (Com que no es complia aquesta acord, dia 16 d'agost de l'any següent, l'Ajuntament ho va tornar acordar).

DEMOGRAFIA

Novembre de 1995

Defuncions

Dia 10.- Joan Mas Miralles "Salat", casat, de 86 anys.

Matrimonis

Dia 18.- Francesc Cardell Roca amb Mª Begonia Hernández Cimadevila.

CUINAR EN CASA

Moniatos

Ingredients

- 300 grams de sucre
- 1 quilo de moniatos
- 1 copa de conyac
- 1 copa d'aigua canyella
- la ralladura d'una llimona

Elaboració

Després de bullis i pelats els moniatos, es componen dins una rustidora. Si són grosos, els xapam per enmig. Meclam el sucre, conyac, aigua, canyella i la ralladura de llimona i ho col·locam per damunt els moniatos. Després ho posam al forn fins que el sucre torni ros.

Margalida Pocoví "Boira"

NOCES D'OR

11 desembre de 1945

Antoni Verger Garau "Mianes" amb Prudència Clar Sastre "Mestret"

GLOSES

Sa Fira

Sa Fira de Montuïri és de ses guapes que hi ha, però jo no hi puc anar que ses perdius en cantar totes me donen martiri; jo en tenc cinc en deliri i sense cap arma que tiri totes les he de matar.

Can Pieres

Es cafè de Can Pieres d'amos veig que ha canviat; ara ja s'haurà acabat es parlar més d'estangeres; veurem ses meves quimeres fins on hauran arribat.

A un venedor d'olives

L'amo, duis bones olives; seran d'un bon olivar, totes se poden menjar tant verdes com ses pansides.

A plaça havia trobat un venedor d'olives. Li va demanar si era glosador. Més tard en "Parri" li enflocà aquesta:

Glosador no ho som d'ofici, ni mai del món ho he estat; lo que me surt des meu cap a mi em dona benefici.

Miquel Massanet "Parri"

APOTECARIES

Diumenges de desembre de 1995

Ariany.....	3	Porreres.....	24
Montuïri.....	10	Sant Joan.....	31
Petra	17		

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPÍ - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1 - Tif. 64 66 95

MONTUÏRI

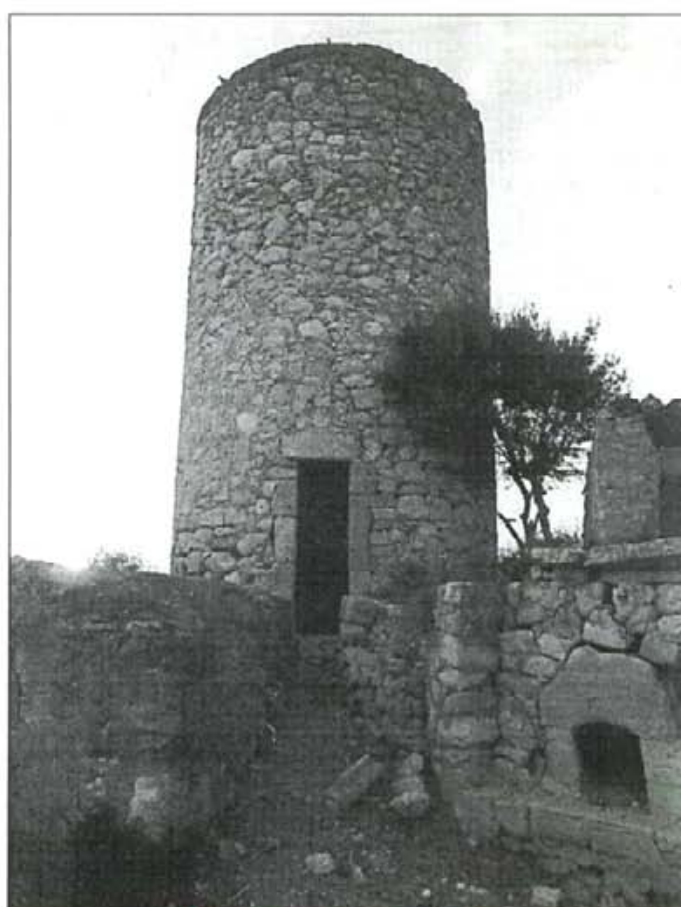
Autor: Antoni Mayol Garau

Autor: Margalida Gomila Ribas

Autor: Catalina Moncadas Jordà

Autor: Jaume Rossinyol Moll